

SITRA

TULEVAISUUSBAROMETRI 2025

VALTAKUNNALLINEN RAPORTTI KANSALAISTEN TULOKSISTA

MAAKUNTIEN TULOKSET

Jaakko Hyry, tutkimusyhtiö Verian

Sisällysluettelo

Tutkimuksen toteutus, sisältö ja aineiston rakenne	3
1. Suhtautuminen tulevaisuuteen	5
2. Demokratia, valta, päätöksenteko ja tulevaisuus	27
3. Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut	37
• Yhteiskunnan yhtenäisyys	
• Hyvinvointi	
• Ympäristösuhteemme	
• Teknologian kehitys	
• Talouden kestävyys	
• Demokratian tila	

LUOTTAMUSVÄLITAULUKKO

92

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS, SISÄLTÖ JA AINEISTON RAKENNE

Tutkimuksen toteutus

- Kohderyhmä 15–84-vuotiaat kansalaiset Suomessa
 - Aineisto edustaa ja on painotettu vastaamaan väestöä tässä ikäryhmässä
-
- 3.226 vastausta
 - Maakuntakohtaiset vastaajamäärät välillä 115–446 kpl, nämä maakuntien tuloksissa maakuntatulosten yhteydessä
 - Tutkimus toteutettiin internetkyselyinä Norstatin internetpaneeleissa
 - Aineisto kerättiin ositettuna otantana maakunnittain vastaajien sukupuolen ja iän mukaisesti yhteensä 144 kiintiöryhmässä
-
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 1,7 %-yksikköä (50% tulostasolla) ja maakunnittaisten tulosten osalta maakunnan vastaajamäärästä riippuen +- 4,6 %-yks. – +- 9,1 %-yksikköä. Raportin viimeisellä sivulla on luottamusvälitulukko.
 - Kyselyn tiedonkeruu toteutettiin pääosin joulukuussa 2024 ja valmistui tammikuun 2025 alussa.
 - Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 12 minuuttia
 - Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen mukaan vastaajien sukupuolen, iän ja asuinalueen (maakunta) perusteella
-
- Kerätty aineisto sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
 - Kysymykset on suunnitellut Sitra yhdessä Verianin kanssa.
-
- Tämä on kokonaisraportti tuloksista, joka sisältää keskeisten kokonaistulosten tarkastelun ja taustaryhmien vertailut sekä tulosten vertailun soveltuvin osin vuosien 2019, 2021 ja 2023 tuloksiin.

1. SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

1. Kuinka usein ajattelee tulevaisuutta

Tulevaisuutta ajatellaan paljon. Päivittäin tulevaisuutta ajattelee 30 % ja viikoittain 35 % vastanneista. Joskus tulevaisuutta ajattelee 29 %. Niiden osuus, jotka ajattelevat asiaa harvoin tai ei koskaan on 5 %.

Päivittäin tulevaisuutta ajattelevat eri ikäisistä useimmin 15 – 24-vuotiaat ja harvimmin yli 65-vuotiaat. Päivittäin tulevaisuutta pohtivat usein (39 %) ne, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan ja selvästi vähemmän (27 %) erinomaisesti tai melko mukavasti toimeen tulevat suomalaiset.

Tulevaisuuden ajattelemisen liittyy eri kysytyistä asioista useimmiten omaan arkeen (87 %), Suomeen ja suomalaiseen yhteiskuntaan (66 %), maailmaan ja globaaleihin kysymyksiin (62 %), työhön ja opiskeluun (56 %) ja omaan asuinympäristöön (49 %).

Naiset ajattelevat omaa arkeaan useimmin kuin miehet. Nuoria 15-24-vuotiaita askarruttavat keskimääräistä Suomi ja sen yhteiskunta sekä maailma ja globaalit kysymykset. Heitä kiinnostavat sen sijaan työ ja opiskelu.

Useimmiten tulevaisuuden ajattelemista estävät, että nykyisyydessäkin on jo tarpeeksi (56 %) ja se, ettei asiaa koeta olennaiseksi (30 %).

Eriyisesti 25–34- ja 35–49-vuotiaat kokevat, että nykyisyydessäkin on jo tarpeeksi ilman tulevaisuuden ajattelemista.

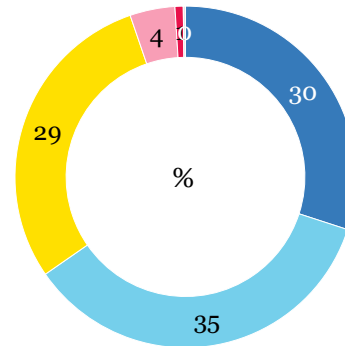
Eri maakunnissa asuvat ajattelevat tulevaisuutta pääosin yhtä usein. Päivittäin tai viikoittain tulevaisuutta ajattelevat harvimmin Kymenlaaksossa ja Pohjois-Karjalassa asuvat.

Uudellamaalla asuvat ajattelevat muita useammin Suomea / suomalaista yhteiskuntaa, maailmaa ja globaaleja kysymyksiä sekä työtä ja opiskelua. Työtä ja opiskelua ajatellaan muita harvemmin Etelä-Savossa, Pohjois-Savossa ja Etelä-Pohjanmaalla.

Etelä-Savossa ihmiset kokevat keskimääräistä useammin, että nykyisyydessäkin on jo tarpeeksi ilman tulevaisuuden ajattelemista.

Kuinka usein ajattelee tulevaisuutta

Kuinka usein ajattelet tulevaisuutta?
Tulevaisuudella tarkoitetaan kyselyssä noin 10-20
vuoden aikajänteellä tapahtuvia asioita.
Total 2025 (n=3223)

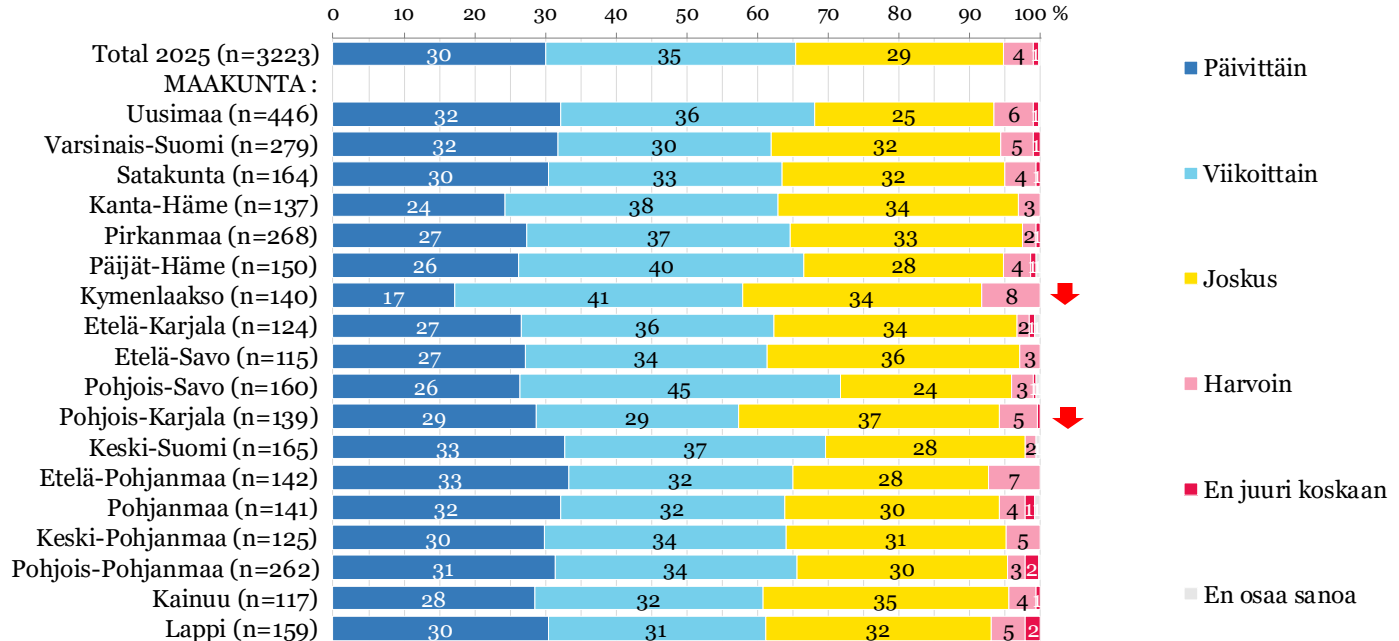
- Päivittäin
- Viikoittain
- Joskus
- Harvoin
- En juuri koskaan
- En osaa sanoa

Kuinka usein ajattelee tulevaisuutta

Kuinka usein ajattelet tulevaisuutta?

Tulevaisuudella tarkoitetaan kyselyssä noin 10-20 vuoden aikajänteellä tapahtuvia asioita.

Total 2025 (n=3223)

Kaikki vastaajat

2. Yleinen tulevaisuusorientaatio

- 1) Lähes kaikki kohderyhmän suomalaiset (85 %) pitävät tulevaisuutta kiinnostavana.
- 2) Kolme neljästä (75 %) arvioi, että meidän on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuteen, 12 % on eri mieltä asiasta.
- 3) 81 % ajattelee voivansa itse vaikuttaa omaan tulevaisuutensa.
- 4) 60 % arvioi tietävänsä, millä keinolla voi itse vaikuttaa tulevaisuuteen, hieman useampi kuin joka kymmenes (13 %) on eri mieltä asiasta.

Kiinnostus tulevaisuutta kohtaan on edelleen korkealla tasolla, laskua edellisiin vuosiin verrattuna on vain hieman. Sen sijaan ajatus/arvio siitä, että meillä on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu on heikentynyt vuodesta 2023. Arvio vaikuttamismahdollisuudesta omaan tulevaisuuteen on säilynyt samalla tasolla kuin edellisissä mittauksissa. Hieman harvempi kuin 2023 arvioi tietävänsä, millä keinolla voi vaikuttaa tulevaisuuteen.

- 1) Tulevaisuus kiinnostaa 15–34-vuotiaita selvästi enemmän kuin yli 65-vuotiaita ja akateemisesti koulutettuja enemmän kuin peruskoulutuksen saaneita.
- 2) Nuoret 15–34-vuotiaat ovat voimakkaammin kuin heitä vanhemmat samaa mieltä siitä, että meillä on mahdollista vaikuttaa tulevaisuuden muodostumiseen. Arvio ei sen sijaan riipu vastaajan koulutuksesta, vaan on suunnilleen samalla tasolla kaikilla koulutusryhmissä.
- 3) Mitä nuorempi vastaaja on, sitä enemmän uskoo omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Sen sijaan arvioissa ei ole oleellisia eroja sukupuolen, alueen tai koulutustason mukaan. Omat vaikutusmahdollisuudet oman tulevaisuuden muodostumiseen koetaan pienimmiksi niiden keskuudessa, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.
- 4) Arvio omista vaikuttamiskeinoista on vahvin 15–34-vuotiailla ja heikoin yli 65-vuotiailla. Arvio omista keinoista on vahvin Vihreiden ja Kokoomuksen kannattajilla. Usko omiin tietoihin ja keinoihin on matalin hankinnoistaan tinkimään joutuvilla sekä niillä, jotka eivät äänestäisi vaaleissa.

2. Yleinen tulevaisuusorientaatio, erot eri maakuntien tuloksissa

**YHTEENVETO
TULOKSISTA**

Tulevaisuus kiinnostaa varsin samassa määrin eri maakuntien asukkaita. Kiinnostus on muita maakuntia vähäisempää Kymenlaaksossa. Kaikissa maakunnissa ajatellaan hyvin samalla tavalla siitä, että meillä on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu.

Kaikissa maakunnissa ajatellaan suunnilleen samoin siitä, että itse voi vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuus muodostuu.

Arvio omista keinoista tulevaisuuteen vaikuttamiseksi on heikoin Kymenlaaksossa ja Keski-Suomessa.

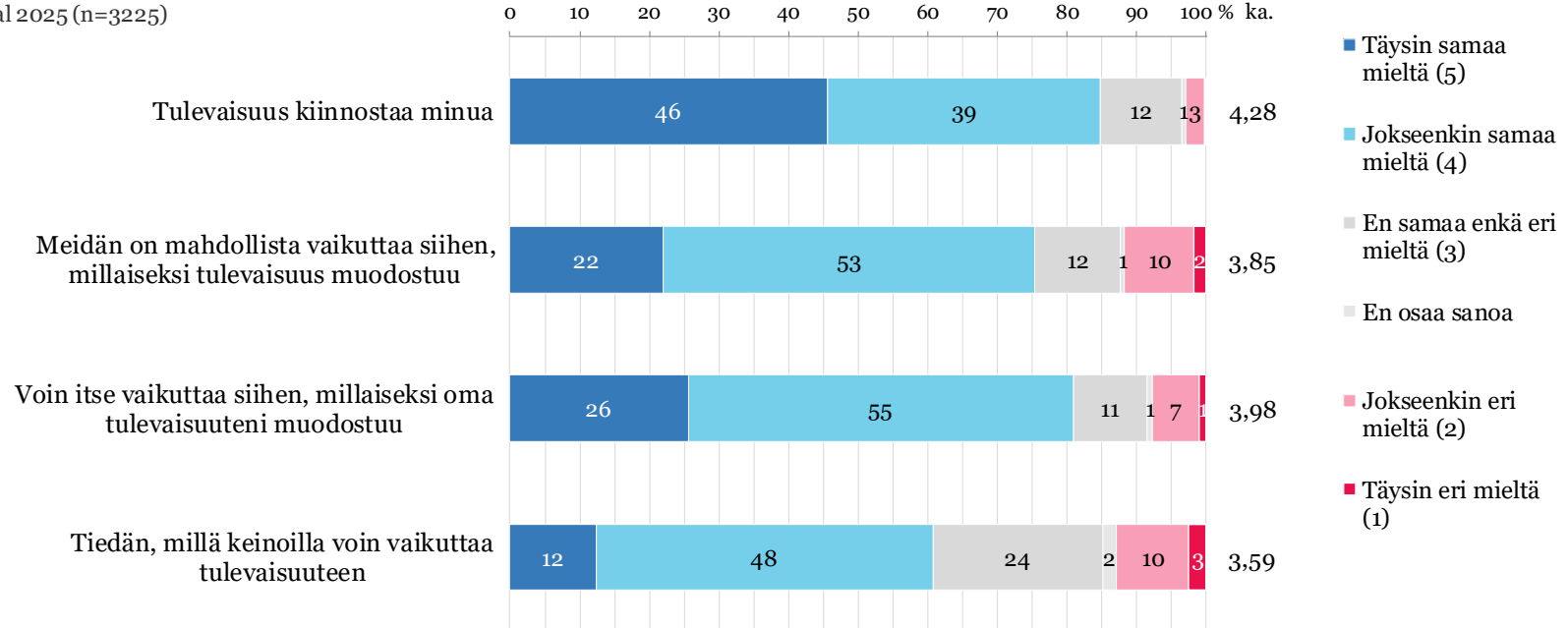
Kaiken kaikkiaan erot ovat näissä asioissa vähäisiä eri maakuntien välillä.

Yleinen tulevaisuusorientaatio 2025

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

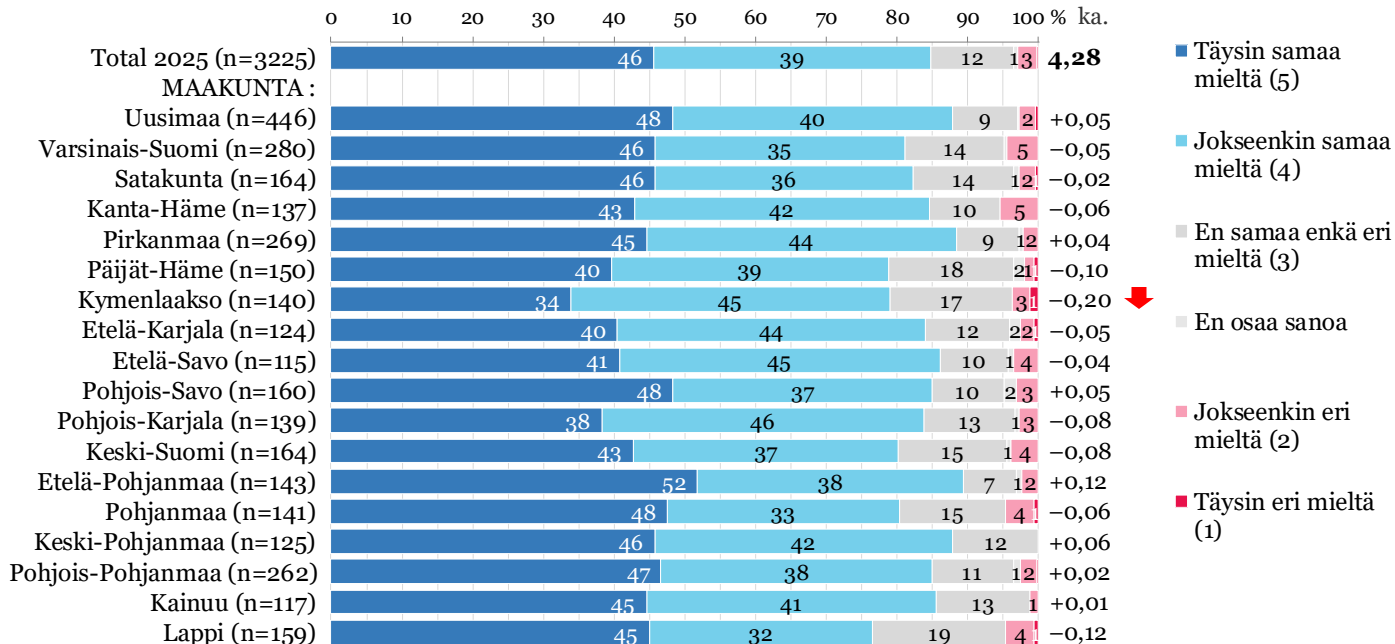
- Tulevaisuus kiinnostaa minua

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tulevaisuus kiinnostaa minua

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

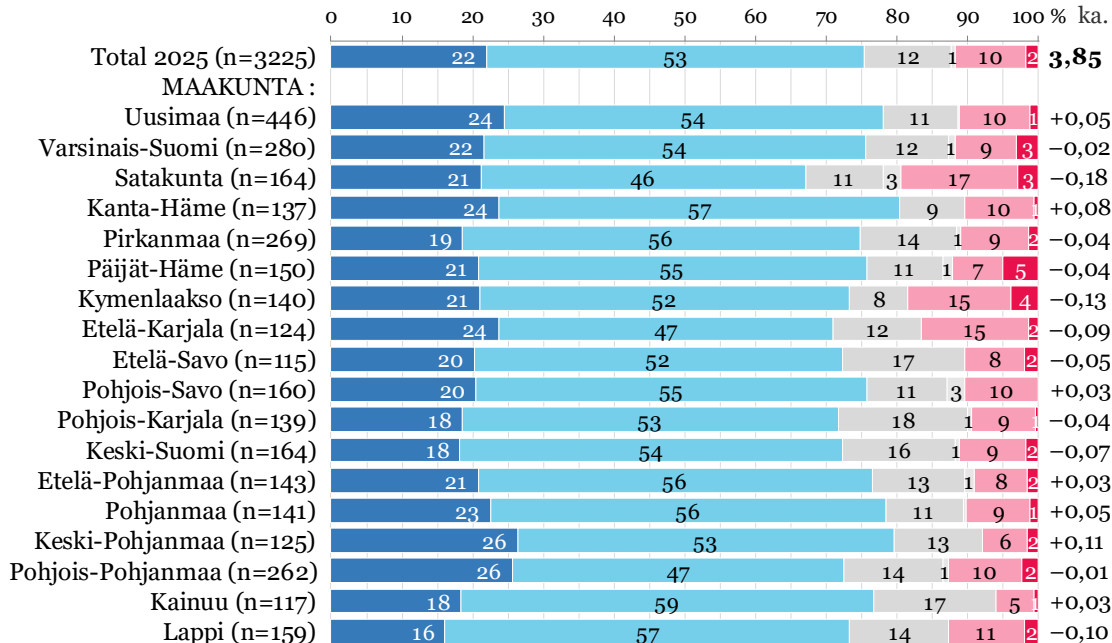
- Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Meidän on mahdollista vaikuttaa siihen, millaiseksi tulevaisuus muodostuu

Total 2025 (n=3225)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

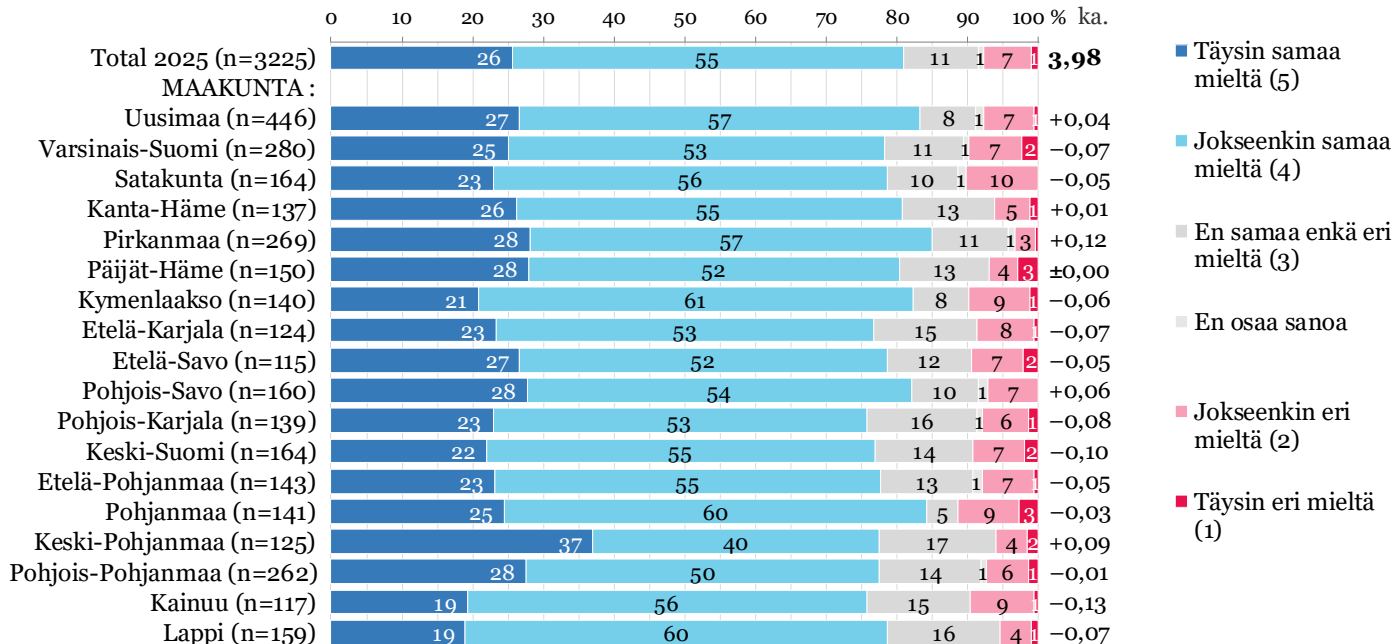
- Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Voin itse vaikuttaa siihen, millaiseksi oma tulevaisuuteni muodostuu

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

Yleinen tulevaisuusorientaatio

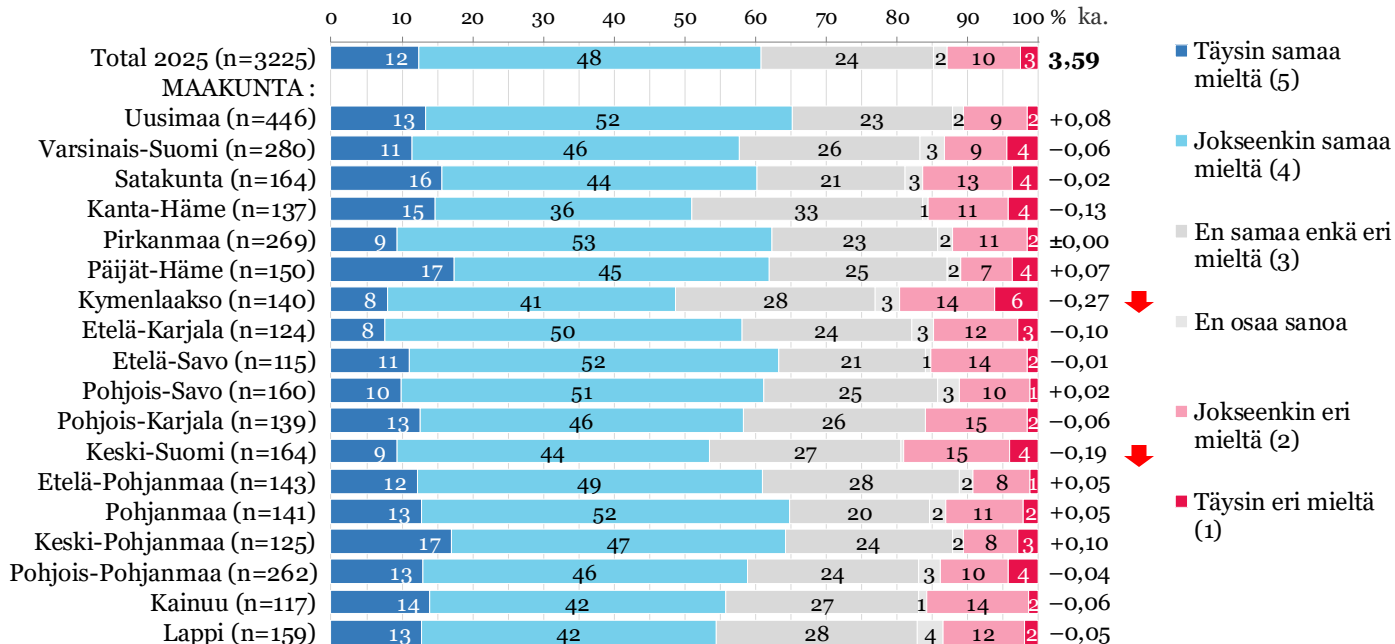
-Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavasta väittämästä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa tulevaisuuteen

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

3. Millaisena näkee tulevaisuuden

Niiden osuus (14 %), jotka odottavat innolla tulevaisuutta on nyt pienempi kuin 2023 (21 %). Vuonna 2021 vastaava tulos oli 26 %. Lasku on siis selvä aikaisempaan verrattuna.

Tulevaisuutta pelkäävien ja paljon uhkakuvia siellä näkevien osuus on kasvanut vuodesta 2019 5 %-yksikköä.

Miehistä suurempi osa (17 %) kuin naisista (11 %) odottaa innolla tulevaisuutta. Innokkuus on muita suurempaa 15–34–vuotiaiden keskuudessa (29 %), vähäisintä yli 65-vuotiaiden joukossa (10 %).

Tulevaisuutta innolla odottavia on eniten kokoomuksen ja kristillisdemokraattien kannattajissa. Vähiten innolla odottavia on SDP:n (10 %) ja Vasemmistoliiton tukijoissa (11 %) sekä hankinnoistaan tinkimään joutuvien keskuudessa (8 %).

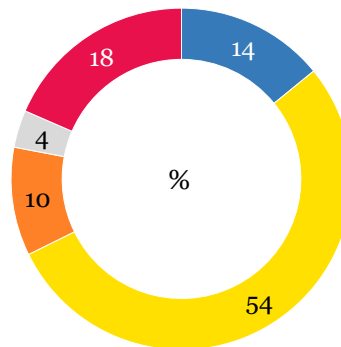
Eri maakunnissa odotetaan tulevaisuutta lähes samalla innolla kuin koko maassa. Innokkuus on jonkin verran muita suurempaa Pirkanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Tulevaisuus pelottaa ja siellä nähdään uhkakuvia ehkä keskimääräistä useammin Pohjanmaalla ja Satakunnassa.

Millaisena näkee tulevaisuuden, 10-20 vuotta nykyhetkestä

SUHTAUTUMINEN
TULEVAISUUTEEN

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

Total 2025 (n=3225)

- Odotan innolla, näen siellä paljon mahdollisuuksia
- Välillä pelottaa, välillä odotan innolla
- Ei kiinnostaa, elän tätä päivää
- En osaa sanoa
- Pelottaa, näen siellä paljon uhkakuvia

Kaikki vastaajat

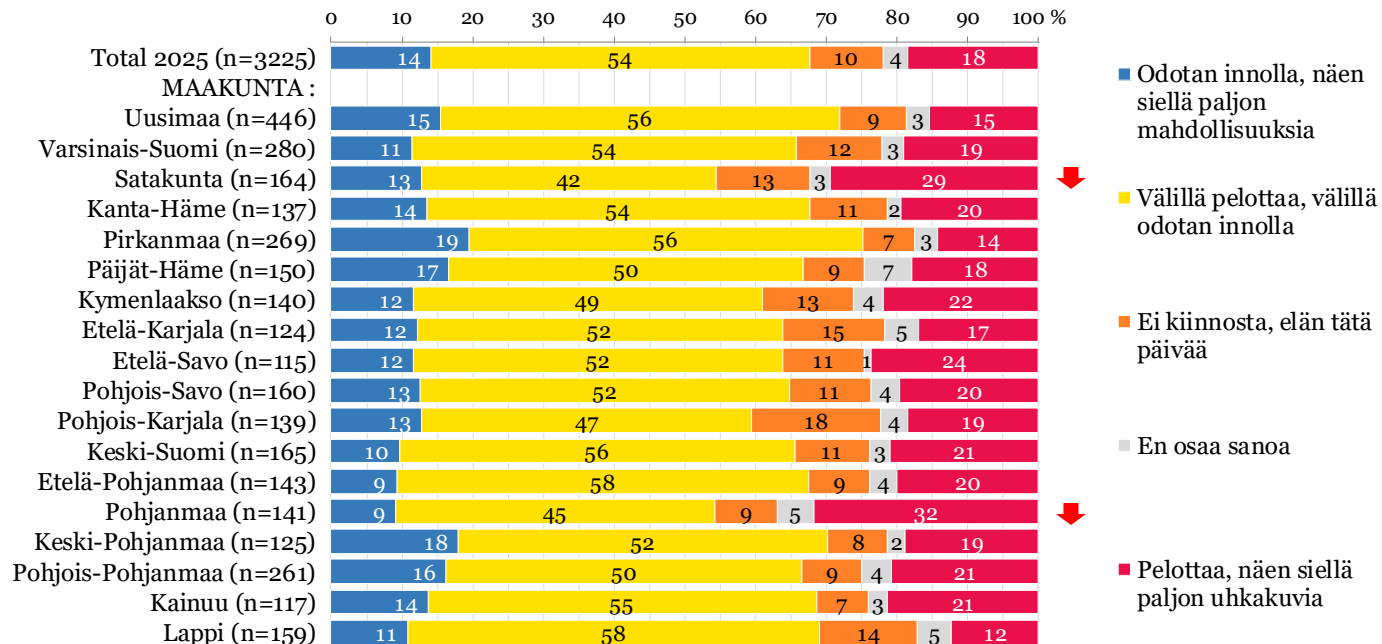
SITRA

Millaisena näkee tulevaisuuden, 10-20 vuotta nykyhetkestä

SUHTAUTUMINEN TULEVAISUUTEEN

Millaisena näet tulevaisuuden? Valitse parhaiten omaa näkemystäsi kuvaava vaihtoehto.

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

6. Arviot tulevaisuudesta 1/2

Arvio omasta, henkilökohtaisesta tulevaisuudesta nykyhetkeen verrattuna on enemmän positiivinen kuin negatiivinen. Vastaajista 40 % arvioi tulevaisuuden paremmaksi kuin huonommaksi (14 %). Sen sijaan näkemykset oman asuinkunnan tulevaisuudesta ovat astetta kriittisempiä, 27 % pitää sitä parempana ja 30 % huonompana kuin nykyhetki.

Arviot Suomen tulevaisuudesta painuvat vielä alemmas. Parempana Suomen tulevaisuutta pitää 18 % ja huonompana 47 % verrattuna nykyhetkeen. Kaikista synkin on näkemys ihmiskunnan tulevaisuudesta, 11 % pitää sitä nykyhetkeä parempana ja peräti 61 huonompana.

Arviot oman asuinkunnan tulevaisuudesta ovat heikentyneet hieman vuodesta 2021. Sen sijaan Suomen tulevaisuus nähdään nyt selkeästi heikompana kuin 2021 ja 2023. Ero aikaisempiin arvioihin on suuri (2021 31 % → 2023 29% → 2025 19 %).

Iältään 15–34-vuotiaat arvioivat oman tulevaisuutensa selkeästi positiivisemmaksi kuin heitä vanhemmat vastaajat. Muuten arviot ovat sukupuolen, iän, asuinalueen ja koulutuksen mukaan varsin samalla tasolla, niissä ei siis ole merkittäviä eroja.

Arvio omasta tulevaisuudesta ei vaihtelee juurikaan vastaajan puoluekannan mukaan, ainoastaan Kristillisdemokraatit antava jonkin verran positiivisemmän arvion kuin muiden puolueiden kannattajat. Huonoimpana eri toimeentuloluokista omaa tulevaisuuttaan pitävät ne, jotka joutuvat tinkimään ostoksistaan.

15–24-vuotiaat arvioivat asuinkuntansa tulevaisuuden selkeästi positiivisemmaksi kuin heitä vanhemmat vastaajat. Muuten arviot ovat sukupuolen, iän, asuinalueen ja koulutuksen mukaan eivät eroa merkittävästi.

Arvio oman asuinkuntansa tulevaisuudesta ei vaihtelee kovin paljon vastaajan puoluekannan mukaan, kuitenkin kokoomuksen ja RKP:n antava jonkin verran positiivisemmän arvion kuin muiden puolueiden kannattajat. Huonoimpana nykyisen asuinkunnan tulevaisuuttaan pitävät ne, jotka joutuvat tinkimään ostoksistaan.

6. Arviot tulevaisuudesta 2/2

15–24-vuotiaat arvioivat myös Suomen tulevaisuuden selkeästi positiivisemmaksi kuin heitä vanhemmat vastaajat. Sen sijaan 25–34-vuotiaat antavat muita ikäryhmiä kriittisemmän arvion asiasta. Naisten antama arvio on pessimistisempi kuin miesten arvio. Muuten arviot eivät asuinalueen ja koulutuksen mukaan eroa merkittävästi.

Arvio Suomen tulevaisuudesta vaihtelee voimakkaasti vastaajan puoluekannan mukaan. Muita positiivisemmin Suomen tulevaisuuden näkevät hallituspuolueiden kannattajan, negatiivisin arvio tulee vasemmistoliiton ja Liike Nytin kannattajilta. Huonoimpana eri toimeentuloryhmistä Suomen tulevaisuuttaan pitävät ne, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

15 – 24-vuotiaat arvioivat ihmiskunnan tulevaisuuden selkeästi positiivisemmaksi kuin heitä vanhemmat vastaajat. Ero arvioissa on suurin 25 – 34-vuotiaisiin. Muuten arviot eivät asuinalueen ja koulutuksen mukaan eroa merkittävästi.

Myös arvio ihmiskunnan tulevaisuudesta vaihtelee voimakkaasti vastaajan puoluekannan mukaan. Muita positiivisemmin asian näkevät RKP:n ja Kokoomuksen kannattajat, negatiivisin arvio tulee Liike Nytin ja vasemmistoliiton tukijoilta. Arvio on muita matalampi myös niillä, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

6. Arviot tulevaisuudesta, erot eri maakuntien tuloksissa

Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa henkilökohtainen tulevaisuus verrattuna nykyhetkeen nähdään hieman keskimääräistä huonompana.

Oman asuinkunnan tulevaisuus nähdään muita heikompana Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa ja Pohjois-Karjalassa. Keskimääräistä paremmaksi tilanne arvioidaan Pirkanmaalla ja Uudellamaalla.

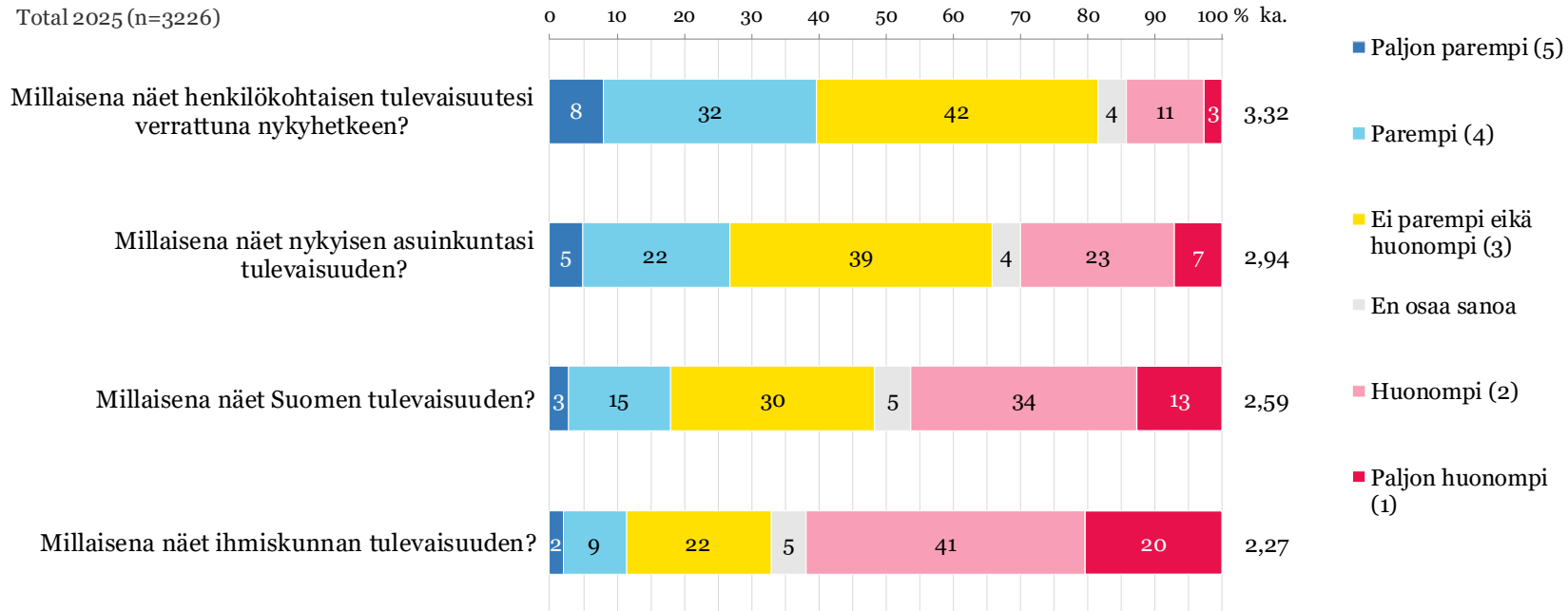
Arviot Suomen tulevaisuudesta vrt. nykyhetkeen ovat kaiken kaikkiaan varsin samalla tasolla eri maakunnissa.

Usko ihmiskunnan tulevaisuuteen ei vaihtele maakunnittain kovinkaan paljon. Satakunnassa arvio on keskimääräistä kriittisempi.

Millaisena näkee tulevaisuuden 2025

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

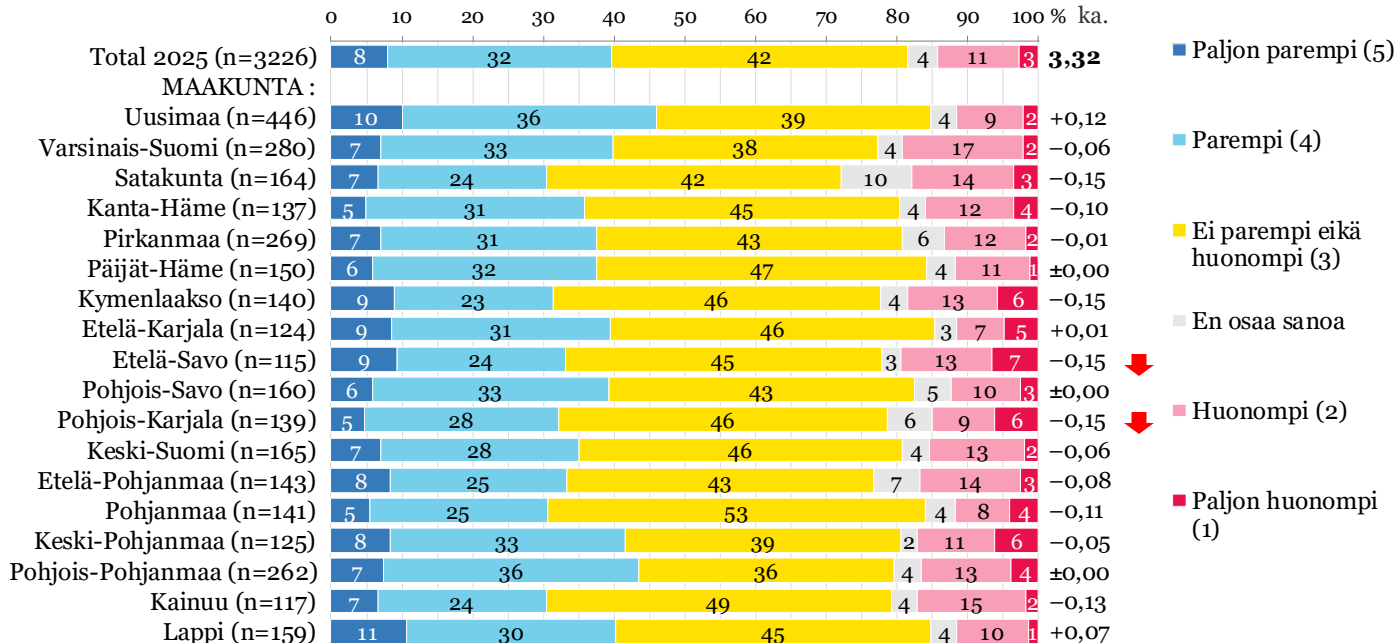
Millaisena näkee henkilökohtaisen tulevaisuutensa

ARVIOT HENKILÖKOHTAISESTA TULEVAISUUDESTA

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Millaisena näet henkilökohtaisen tulevaisuutesi verrattuna nykyhetkeen?

Total 2025 (n=3226)

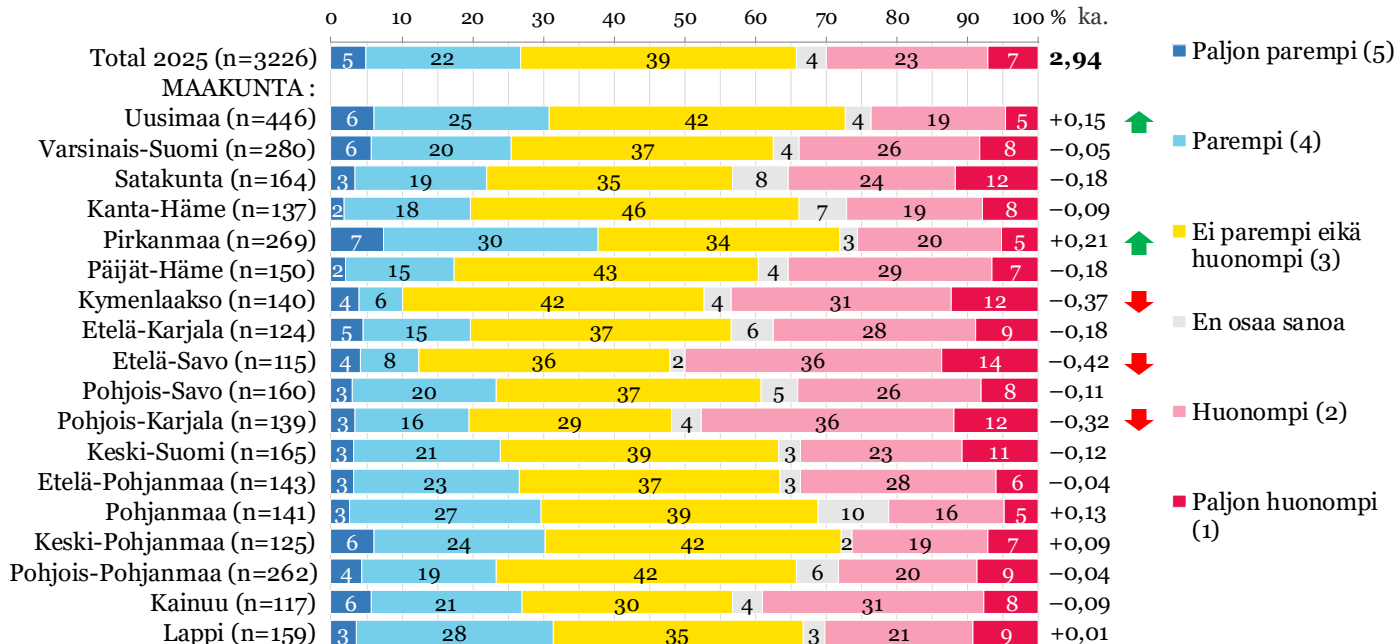
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee asuinkuntansa tulevaisuuden

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Millaisena näet nykyisen asuinkuntasi tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226)

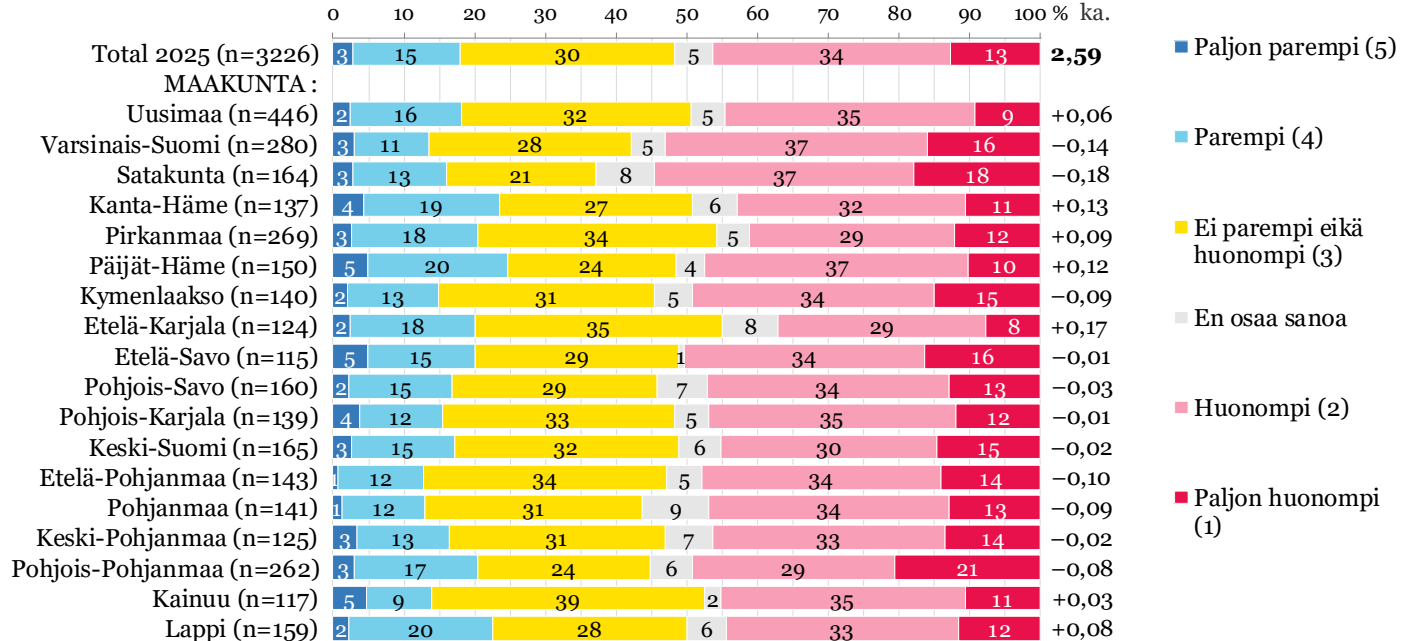
Kaikki vastaajat

Millaisena näkee Suomen tulevaisuuden

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Millaisena näet Suomen tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

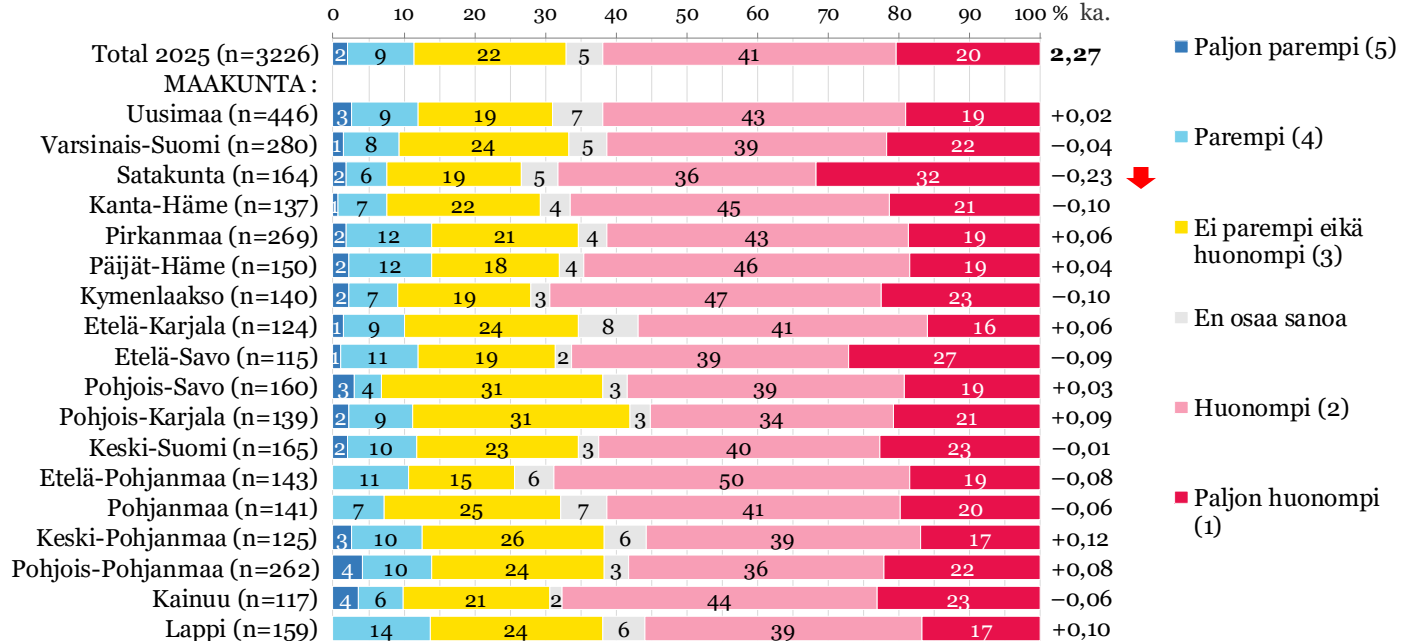
Millaisena näkee ihmiskunnan tulevaisuuden

ARVIOT IHMISKUNNAN TULEVAISUUDESTA

Millaisena näet tulevaisuuden verrattuna nykyhetkeen?

Millaisena näet ihmiskunnan tulevaisuuden?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

2. DEMOKRATIA, VALTA, PÄÄTÖKSENTEKO JA TULEVAISUUS

7. Mielipiteet väittämistä

Suomalaisilla on pessimistinen näkemys oman asuinkuntansa ja hyvinvointialueensa päättäjäistä, päätöksenteosta ja omista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista kuntansa asioihin.

Vain 11 % on samaa mieltä siitä, että päättäjillä on innostavia visioita hyvinvointialueen tulevaisuudesta, eri mieltä on 64 %. Vastaavat luvut asuinkunnan tulevaisuuteen liittyvistä visioista ovat 21 % ja 47 %.

Vain 11 % arvioi, että päätöksenteossa huomioidaan riittävästi päätösten pitkän aikavälin vaikutuksia, eri mieltä tästä on 67 %.

Vastaajista 15 % on samaa mieltä siitä, että voi vaikuttaa oman asuinkuntansa tulevaisuuteen, eri mieltä asiasta on 57 %.

Myös mahdollisuudet osallistua riittävästi keskusteluun asuinkunnan tulevaisuudesta ovat pessimistiset, samaa mieltä asiasta on 16 % ja eri mieltä 49 %.

Kaiken kaikkiaan vastaajista vain 23 % arvioi, että tietää, millä keinoilla voi vaikuttaa asuinkunnan tulevaisuuteen, negatiivisella kannalla asiassa on 42 % vastanneista.

Nuorimpien vastaajien ja miesten arviot ovat tässäkin muita vastaajia positiivisemmat. Arvioista näkyy, että kaikissa omaan asuinkuntaan ja hyvinvointialueeseen liittyvissä arvioissa koettu toimeentulo vaikuttaa arvioihin. Niiden arviot, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan ovat negatiivisempia kuin niiden, jotka tulevat melko mukavasti tai erinomaisesti toimeen.

7. Mielipiteet väittämistä, erot eri maakuntien tuloksissa

Arviot päättäjien innostavista visioista koskien omaa asuinkuntaa ovat positiivisempia Pirkanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Näkymät asiaan ovat kielteisimpiä Satakunnassa, Päijät-Hämeessä ja Kymenlaaksossa.

Arviot päättäjien innostavista visioista koskien omaa hyvinvointialuetta ovat kielteisempiä Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa.

Arviot päätösten pitkän aikavälin vaikutusten huomioimisesta ovat keskimääräistä positiivisempia Keski-Pohjanmaalla.

Arviot siitä, voiko itse osallistua riittävästi keskusteluun oman asuinkunnan tulevaisuudesta eivät oleellisesti eroa eri maakunnissa.

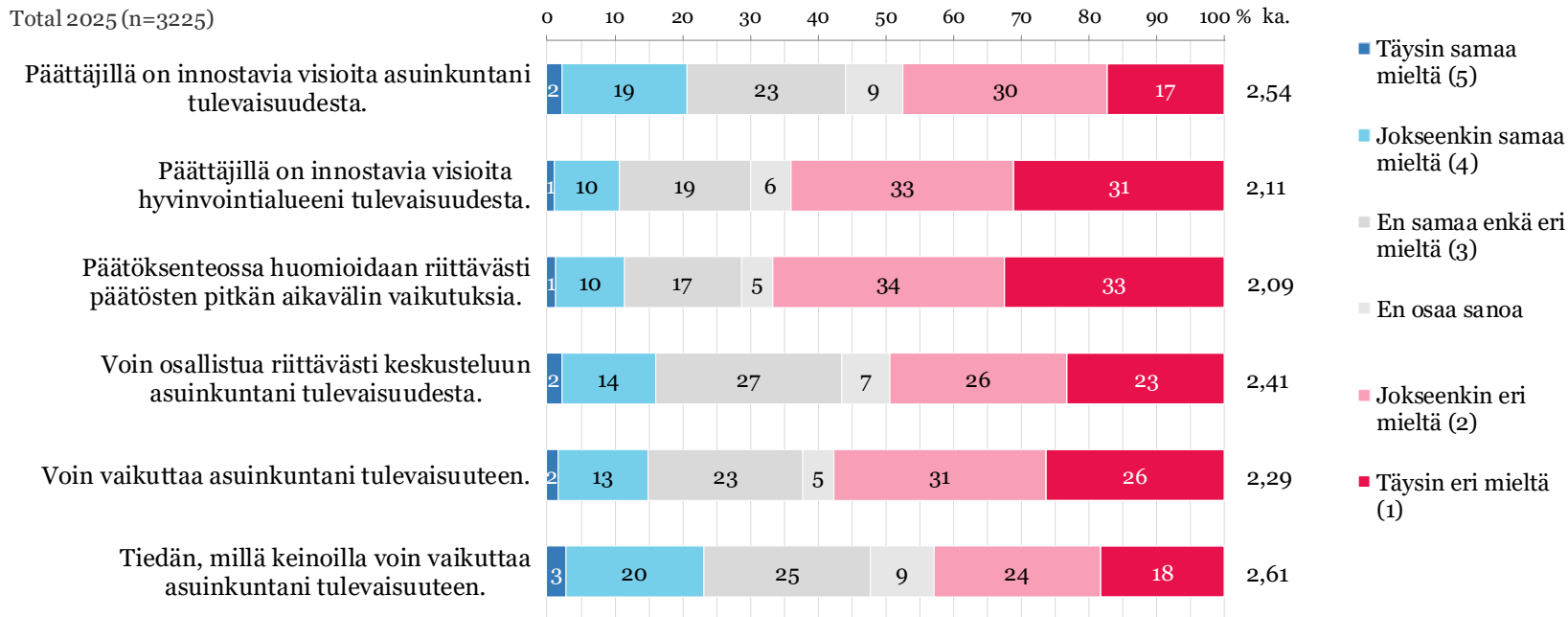
Arviot siitä, voiko itse vaikuttaa oman asuinkunnan tulevaisuuteen ovat positiivisimpia Kainuussa ja selvästi negatiivisimpia Kymenlaaksossa.

Arviot siitä, tietääkö millä keinolla voi vaikuttaa oman asuinkunnan tulevaisuuteen ovat selvästi negatiivisimpia Kymenlaaksossa.

Mielipiteet väittämistä

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

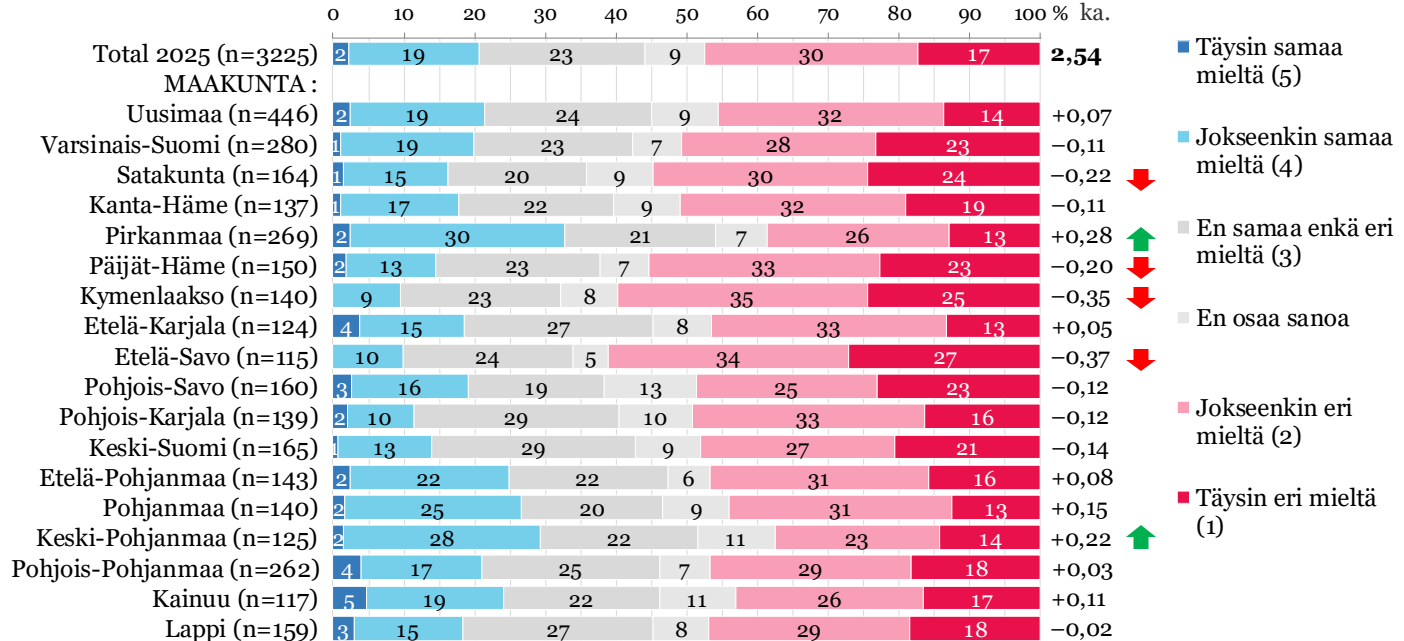
Mielipiteet väittämistä (1/6)

- Päättäjillä on innostavia visioita asuinkuntani tulevaisuudesta.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Päättäjillä on innostavia visioita asuinkuntani tulevaisuudesta.

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

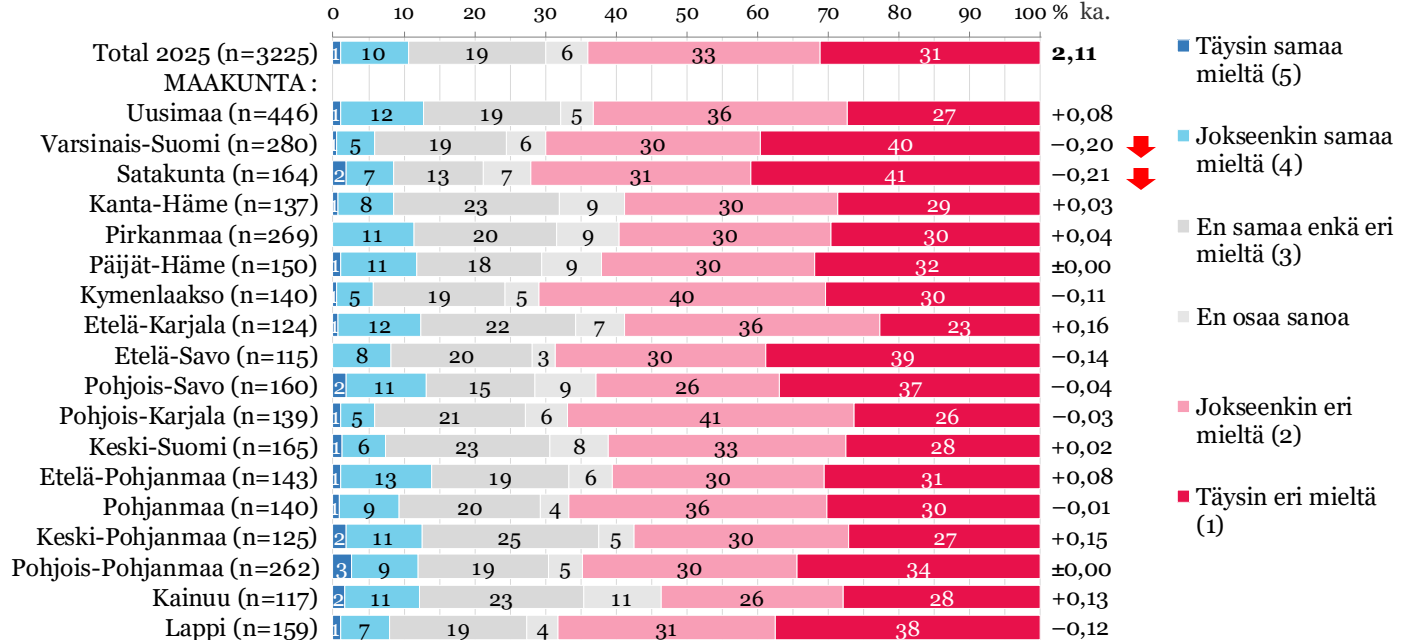
Mielipiteet väittämistä (2/6)

- Päättäjillä on innostavia visioita hyvinvointialueeni tulevaisuudesta.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Päättäjillä on innostavia visioita hyvinvointialueeni tulevaisuudesta.

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

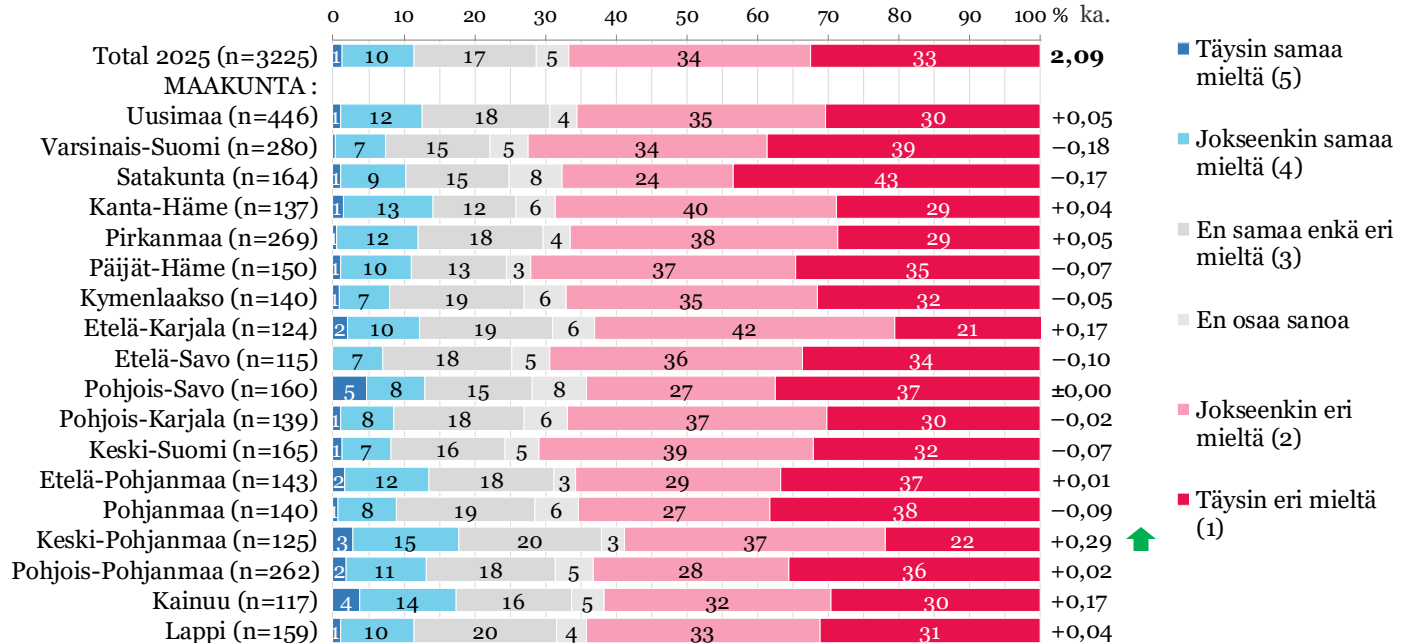
Mielipiteet väittämistä (3/6)

- Päätöksenteossa huomioidaan riittävästi päätösten pitkän aikavälin vaikutuksia.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Päätöksenteossa huomioidaan riittävästi päätösten pitkän aikavälin vaikutuksia.

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

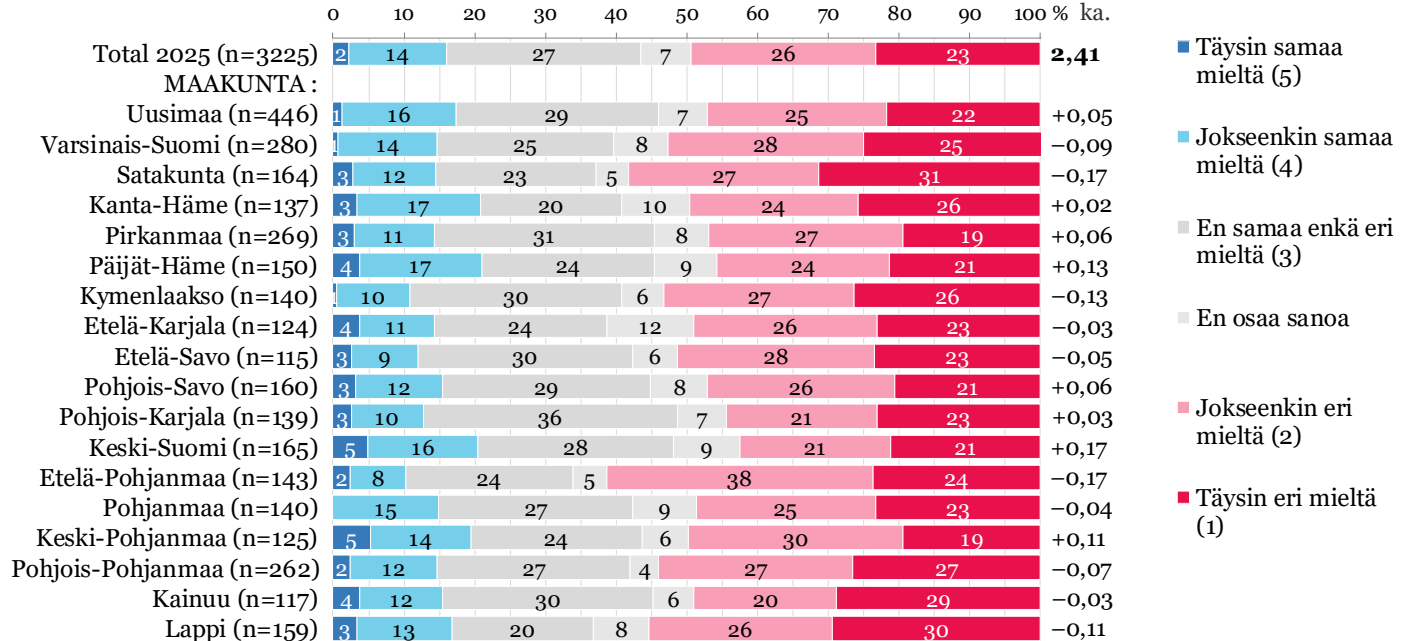
Mielipiteet väittämistä (4/6)

- Voin osallistua riittävästi keskusteluun asuinkuntani tulevaisuudesta.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Voin osallistua riittävästi keskusteluun asuinkuntani tulevaisuudesta.

Total 2025 (n=3225)

- Täysin samaa mieltä (5)
- Jokseenkin samaa mieltä (4)
- En samaa enkä eri mieltä (3)
- En osaa sanoa
- Jokseenkin eri mieltä (2)
- Täysin eri mieltä (1)

Kaikki vastaajat

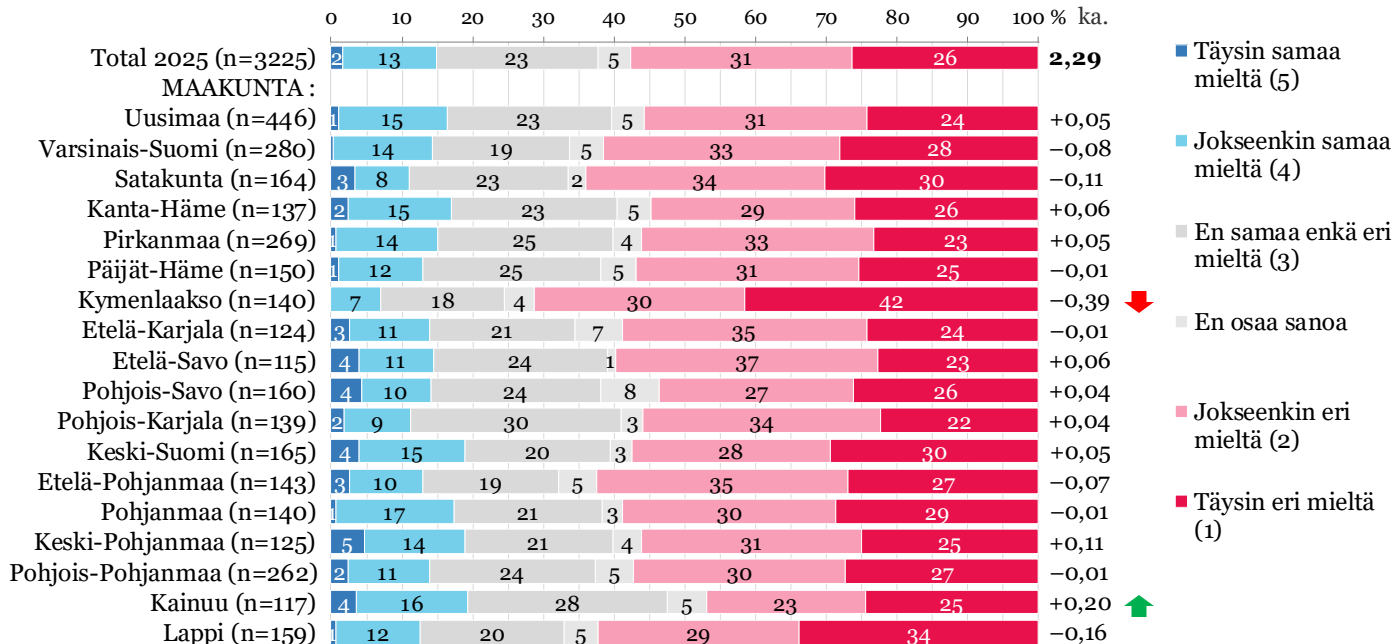
Mielipiteet väittämistä (5/6)

- Voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

Total 2025 (n=3225)

Kaikki vastaajat

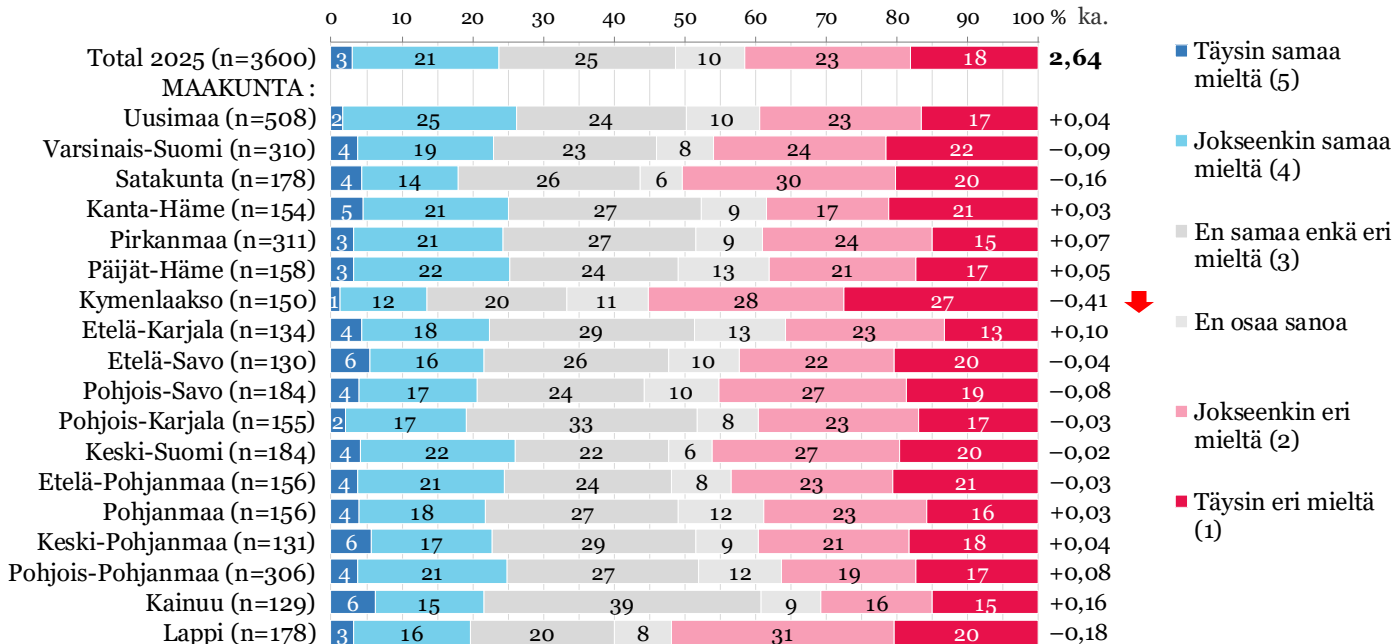
Mielipiteet väittämistä (6/6)

- Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavista väittämistä?

Tiedän, millä keinoilla voin vaikuttaa asuinkuntani tulevaisuuteen.

Total 2025 (n=3600)

Kaikki vastaajat

3. TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

Yhteiskunnan yhtenäisyys

Hyvinvointi

Ympäristösuhteemme

Teknologian kehitys

Talouden kestävyys

Demokratian tila

8. Yhteiskunnan yhtenäisyyden vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Ihmisten välisen eriarvoisuuden kasvaminen arvioidaan omalle elämälle ja hyvinvoinnille kriittisimmäksi kehityskuluksi 10 vuoden aikajänteellä. Peräti 77 % arvioi sen vaikuttavan erittäin tai jossain määrin kielteisesti.

Vaikutukseltaan seuraavaksi kielteisemmiksi arvioidaan alueellisten erojen kasvaminen (76 %), syntyvyyden väheneminen Suomessa (68 %) ja väestön keskittyminen kasvukeskuksiin (58 %).

Väestön muuttuminen monikulttuurisemmaksi jakaa vastaajien arvioita, 28 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai jossain määrin myönteiseksi ja 40 % erittäin tai jossain määrin kielteiseksi.

8. Yhteiskunnan yhtenäisyyden vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

YHTEENVETO
TULOKSISTA

Väestö muuttuu monikulttuurisemmaksi: Kaiken kaikkiaan arviot ovat melko yhteneväiset eri maakunnissa.

Negatiivisimmaksi vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan Satakunnassa.

Syntyvyys Suomessa vähenee: Arvioissa ei ole suuria eroja maakuntien välillä.

Väestö keskittyy kasvukeskuksiin: Vaikutus arvioidaan muita alueita vähemmän kielteiseksi Uudellamaalla.

Negatiivisimmaksi vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan Etelä-Savossa, Etelä-Pohjanmaalla, Pohjois-Karjalassa, Etelä-Karjalassa, Pohjois-Savossa ja Kainuussa.

Ihmisten välinen eriarvoisuus kasvaa: Maakuntien välillä ei ole arvioissa merkittäviä eroja.

Alueelliset erot kasvavat: Kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan suurimmaksi Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

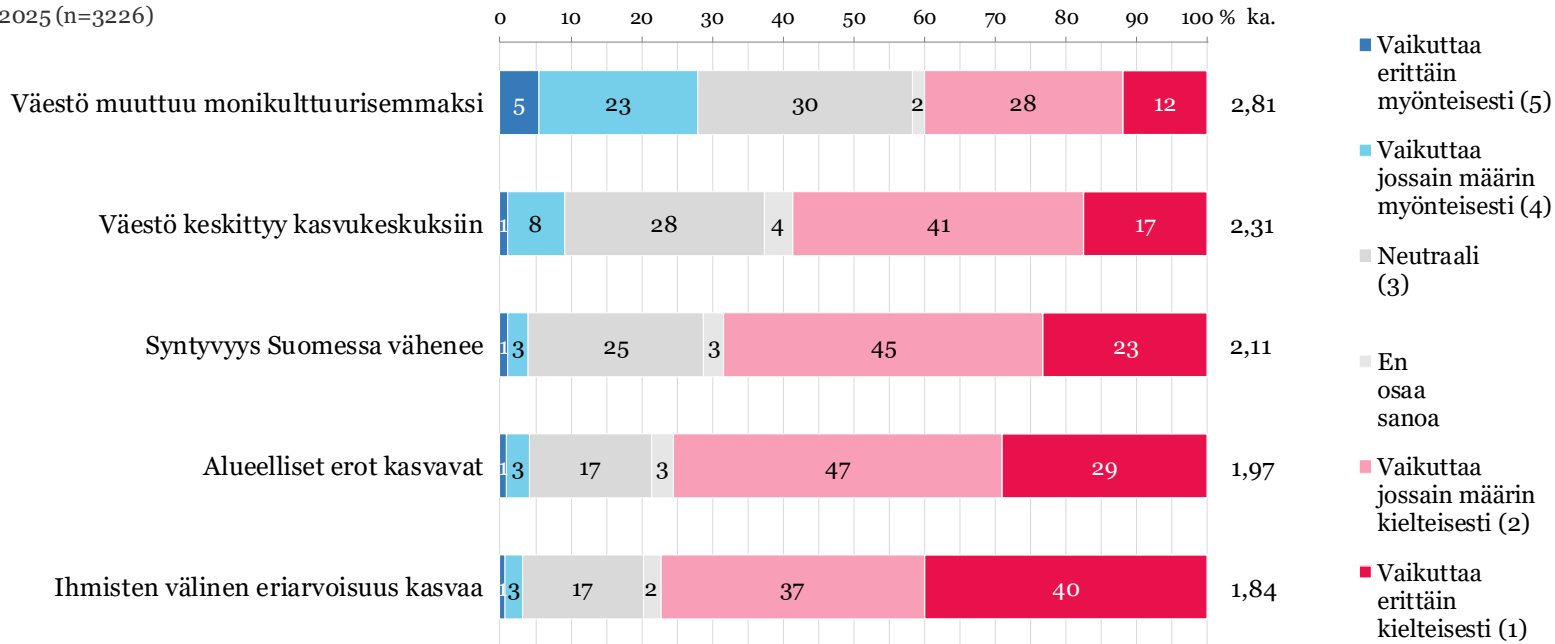
Yhteiskunnan yhtenäisyys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys (1/5)

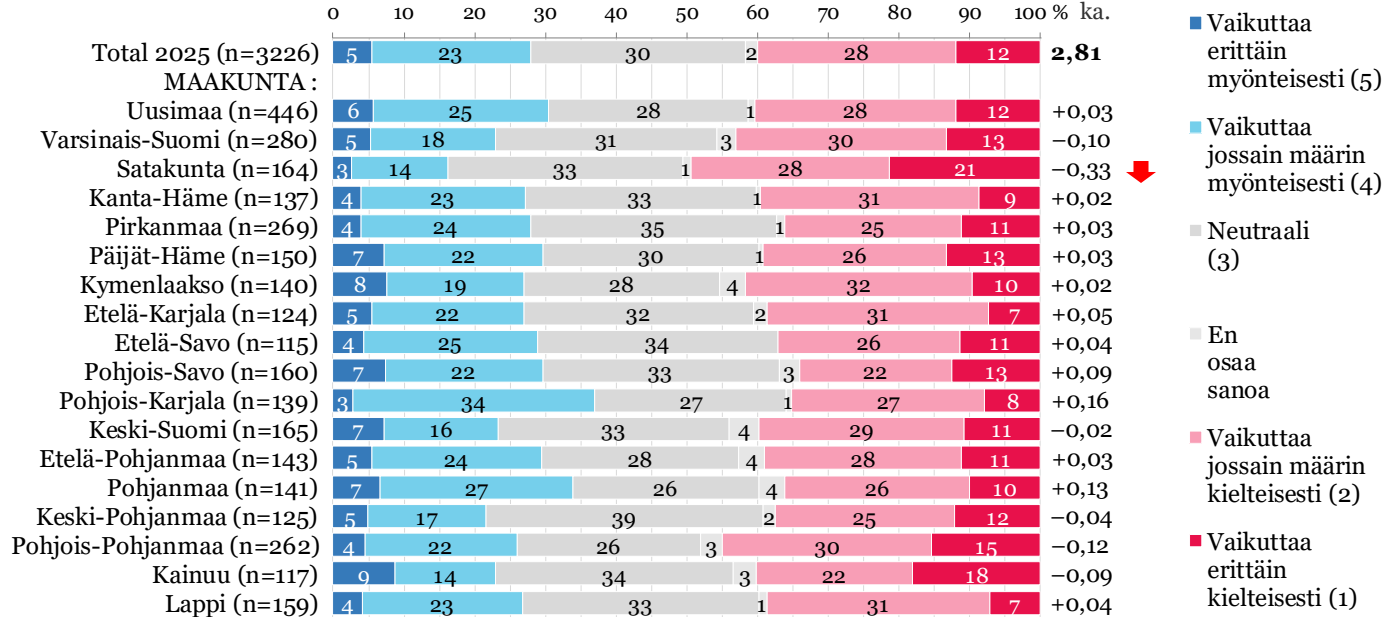
- Väestö muuttuu monikulttuurisemmaksi

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYKS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Väestö muuttuu monikulttuurisemmaksi

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys (2/5)

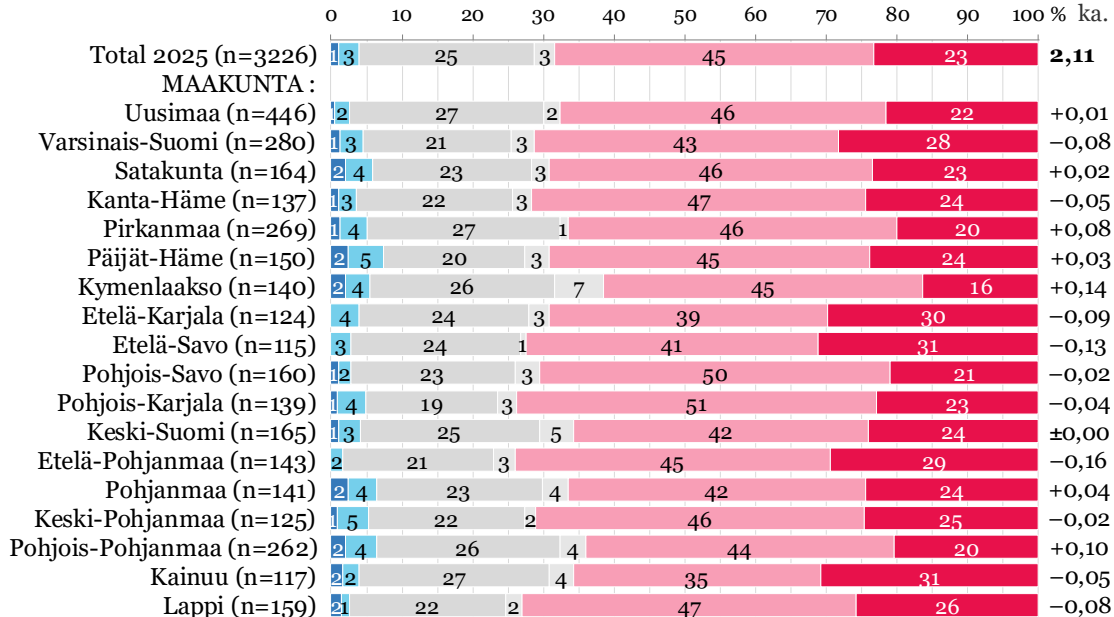
- Syntyvyys Suomessa vähenee

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Syntyvyys Suomessa vähenee

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys (3/5)

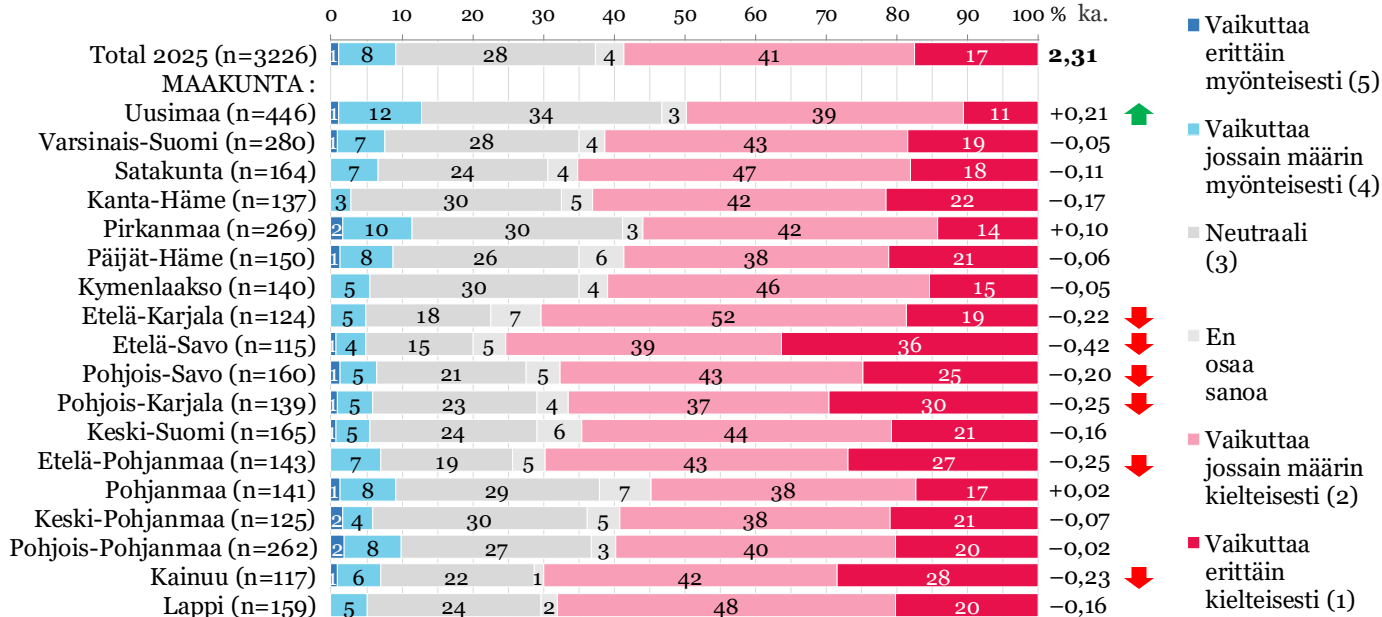
- Väestö keskittyy kasvukeskuksiin

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Väestö keskittyy kasvukeskuksiin

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys (4/5)

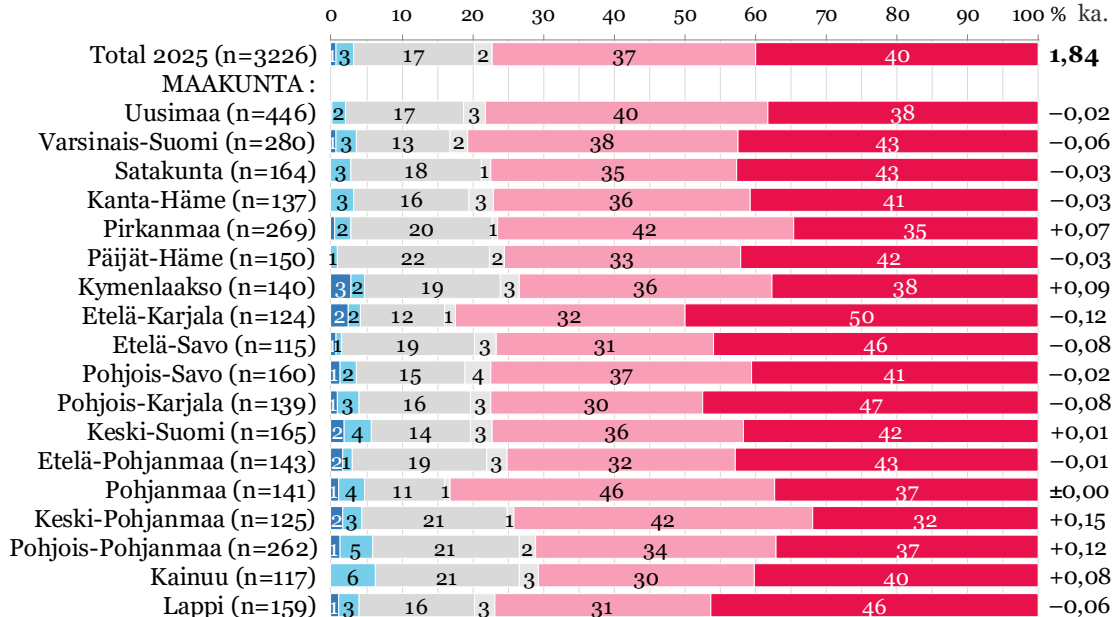
- Ihmisten välinen eriarvoisuus kasvaa

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYT

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Ihmisten välinen eriarvoisuus kasvaa

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Yhteiskunnan yhtenäisyys (5/5)

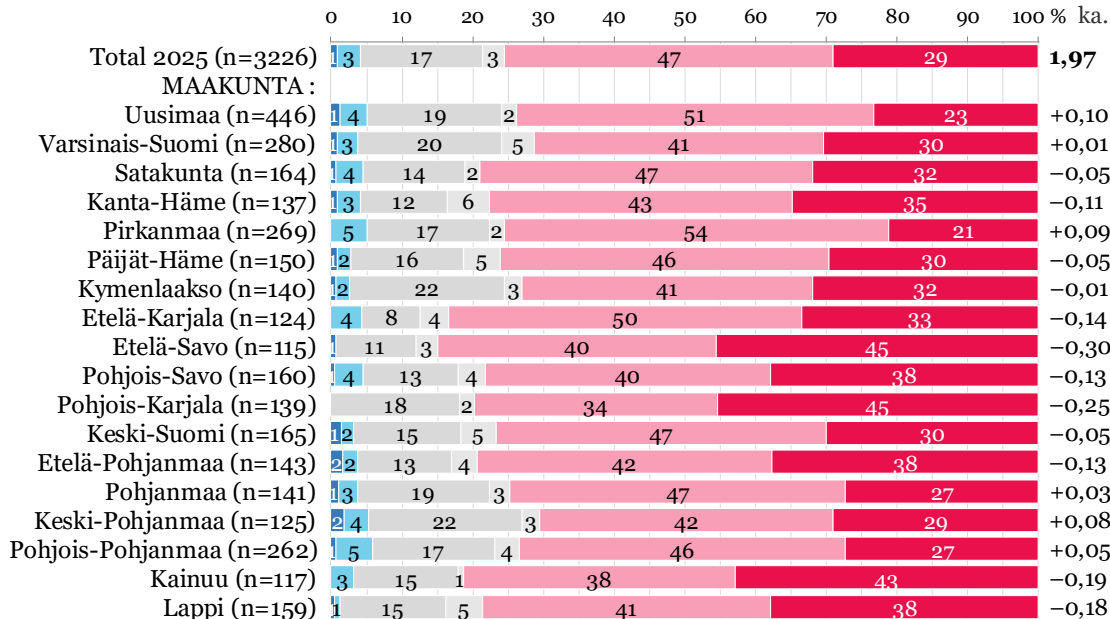
- Alueelliset erot kasvavat

YHTEISKUNNAN YHTENÄISYYKS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Alueelliset erot kasvavat

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Hyvinvoinnin vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Oman hyvinvoinnin kannalta positiivisemmaksi kehityskuluksi 10 vuoden aikajänteellä arvioidaan se, että luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin. Vastaajista 73 % arvioi tämän vaikuttavan erittäin tai jossain määrin myönteisesti omaan elämäänsä ja hyvinvointiinsa.

Kielteisimmäksi arvioidaan julkisten palveluiden käytössä olevien rahojen väheneminen, 79 % arvioi vaikutuksen erittäin tai melko kielteiseksi.

Vaikutukseltaan kielteiseksi arvioidaan myös väestön ikääntyminen ja ikärakenteen muuttuminen (74 %). Julkisten palvelujen digitalisoituminen jakaa vastaajien arvioita, 36 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai jossain määrin myönteiseksi ja 38 % erittäin tai jossain määrin kielteiseksi.

Hyvinvoinnin vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

**YHTEENVETO
TULOKSISTA**

Väestö ikääntyy ja Suomen ikärakenne muuttuu: Kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan tasaisen vahvaksi kaikissa maakunnissa.

Julkiset palvelut digitalisoituvat: Vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan negatiivisimmaksi Satakunnassa.

Julkisiin palveluihin on käytettävissä entistä vähemmän rahaa: Vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan tasaisen kielteiseksi kaikissa maakunnissa, ei merkittäviä eroja eri maakuntien välillä.

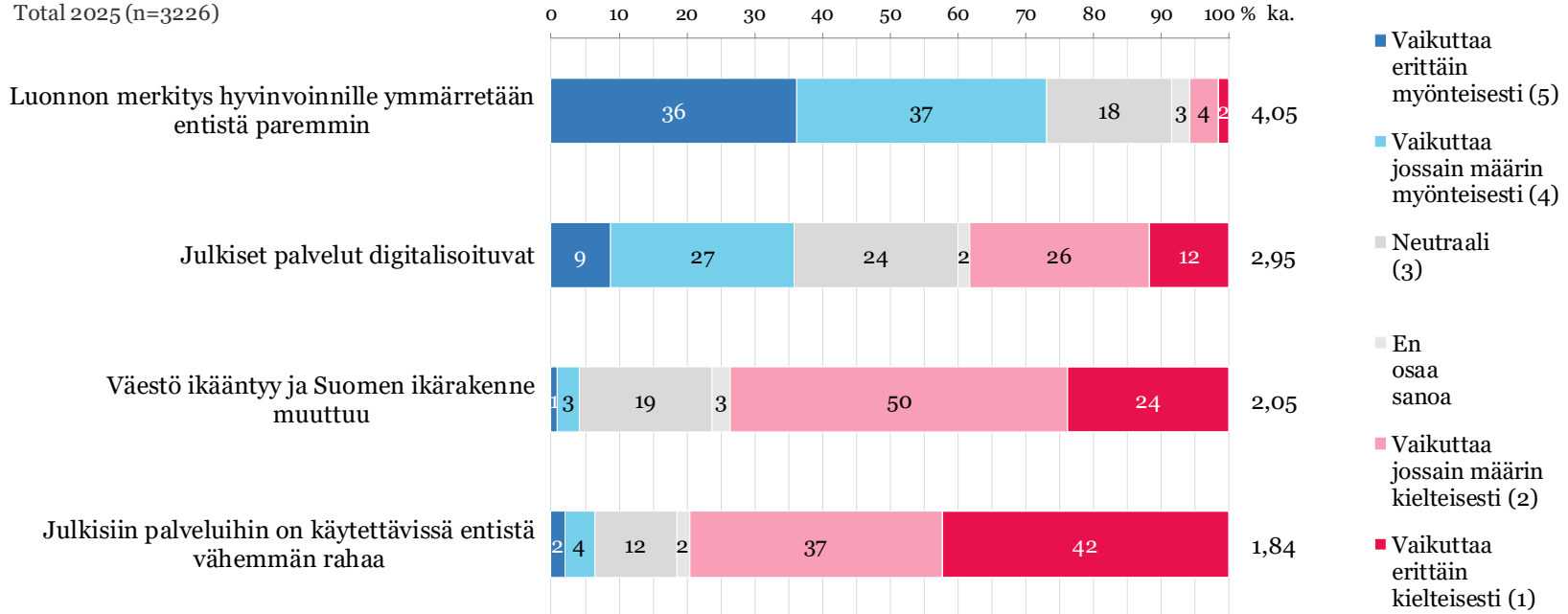
Luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin: Arvioissa ei ole merkittäviä eroja eri maakunnissa.

8. Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Hyvinvointi (1/4)

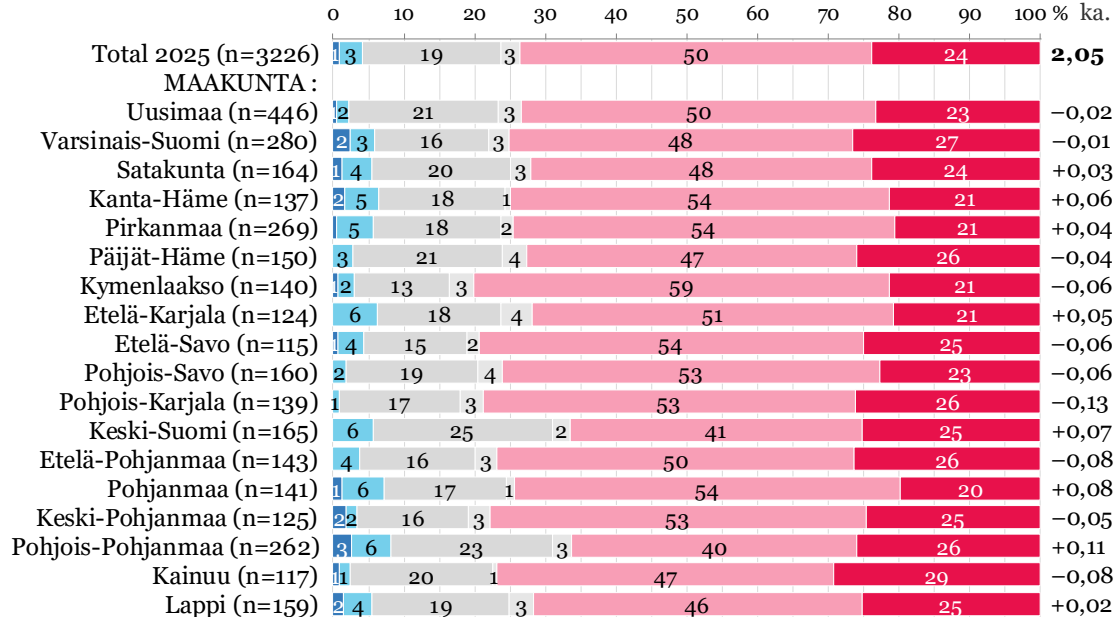
- Väestö ikääntyy ja Suomen ikärakenne muuttuu

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Väestö ikääntyy ja Suomen ikärakenne muuttuu

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Hyvinvointi (2/4)

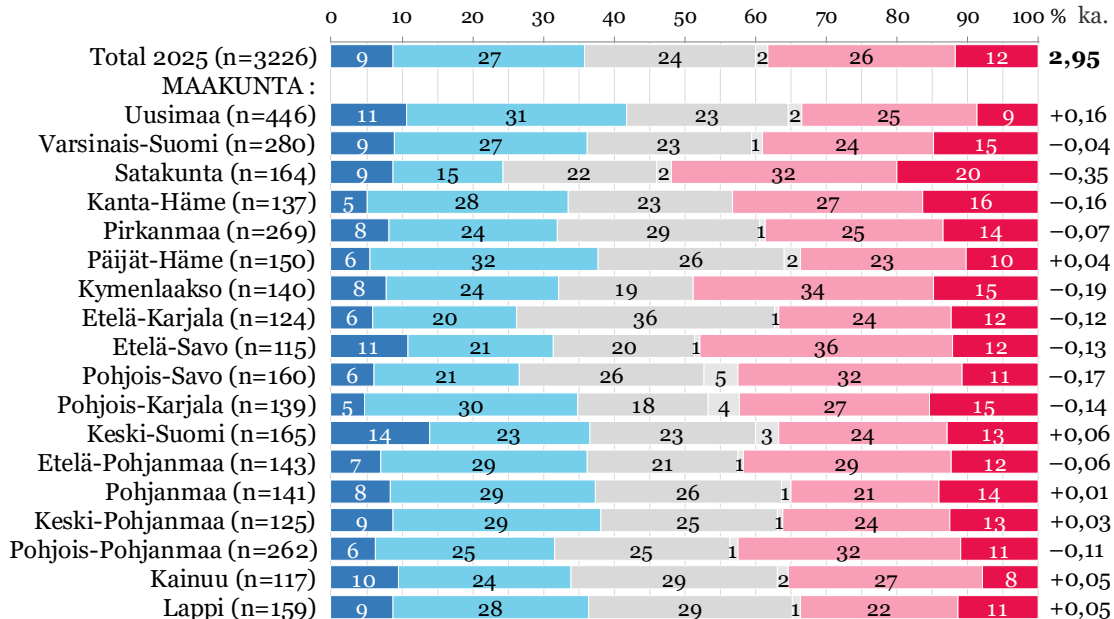
- Julkiset palvelut digitalisoituvat

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Julkkiset palvelut digitalisoituvat

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Hyvinvointi (3/4)

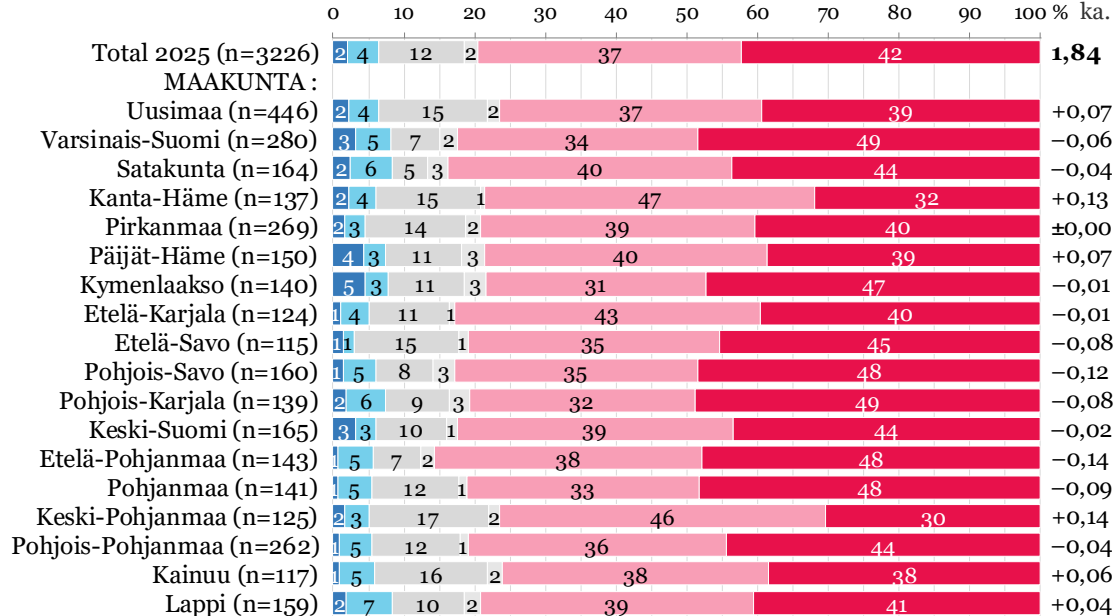
- Julkisiin palveluihin on käytettävissä entistä vähemmän rahaa

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Julkisiin palveluihin on käytettävissä entistä vähemmän rahaa

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Hyvinvointi (4/4)

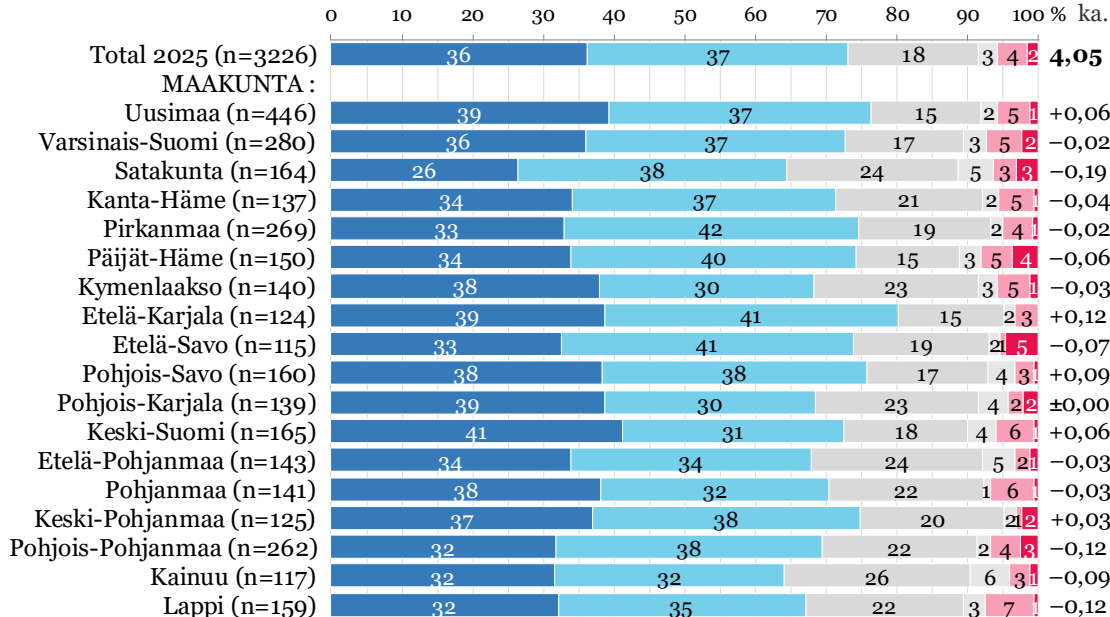
- Luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin

HYVINVOINTI

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Luonnon merkitys hyvinvoinnille ymmärretään entistä paremmin

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

8. Ympäristösuhteemme vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Oman hyvinvoinnin ja elämän kannalta positiivisimmaksi kehityskuluksi arvioidaan se, että opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa. Vastaajista 73 % arvioi tämän vaikuttavan erittäin tai jossain määrin myönteisesti hyvinvointiinsa.

Positiiviseksi arvioidaan myös se, että yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen (62 %).

Oman hyvinvoinnin kannalta kielteisemmiksi arvioidaan luonnon monimuotoisuuden väheneminen, 79 % arvioi vaikutuksen erittäin tai melko kielteiseksi. Vaikutukseltaan kielteiseksi arvioidaan myös ilmaston kuumeneminen ja äärisäiden yleistyminen (76 %).

8. Ympäristösuhteemme vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

**YHTEENVETO
TULOKSISTA**

Ilmasto kuumenee ja äärisäät yleistyvät: Satakunnassa, Keski-Pohjanmaalla ja Kainuussa kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan pienemmäksi kuin muissa maakunnissa.

Luonnon monimuotoisuus vähenee: Negatiivinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan pienemmäksi Keski-Pohjanmaalla ja Kainuussa kuin muissa maakunnissa.

Yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen: Myönteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan pienemmäksi Kainuussa.

Opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa: Eri maakuntien arviot ovat tasaisia, niiden välillä ei ole merkittäviä eroja.

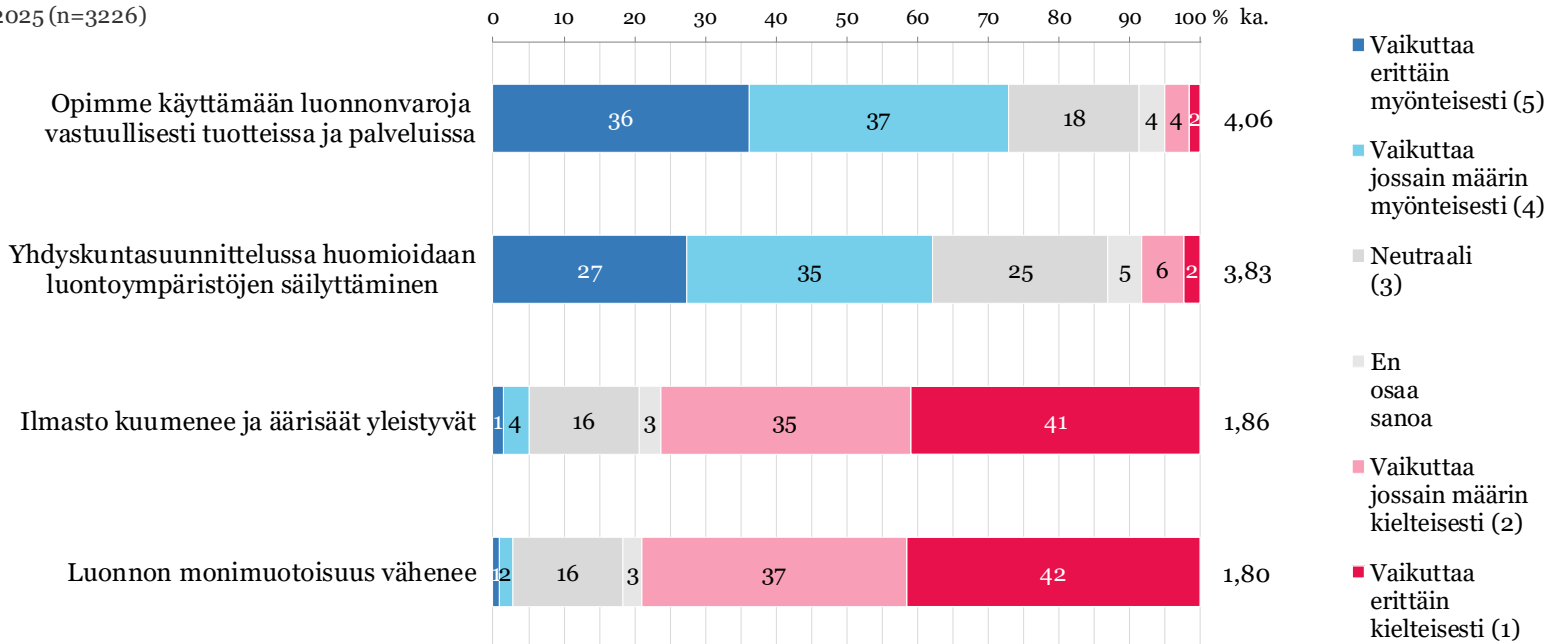
Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut Suhteemme ympäristöön

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Suhteemme ympäristöön (1/4)

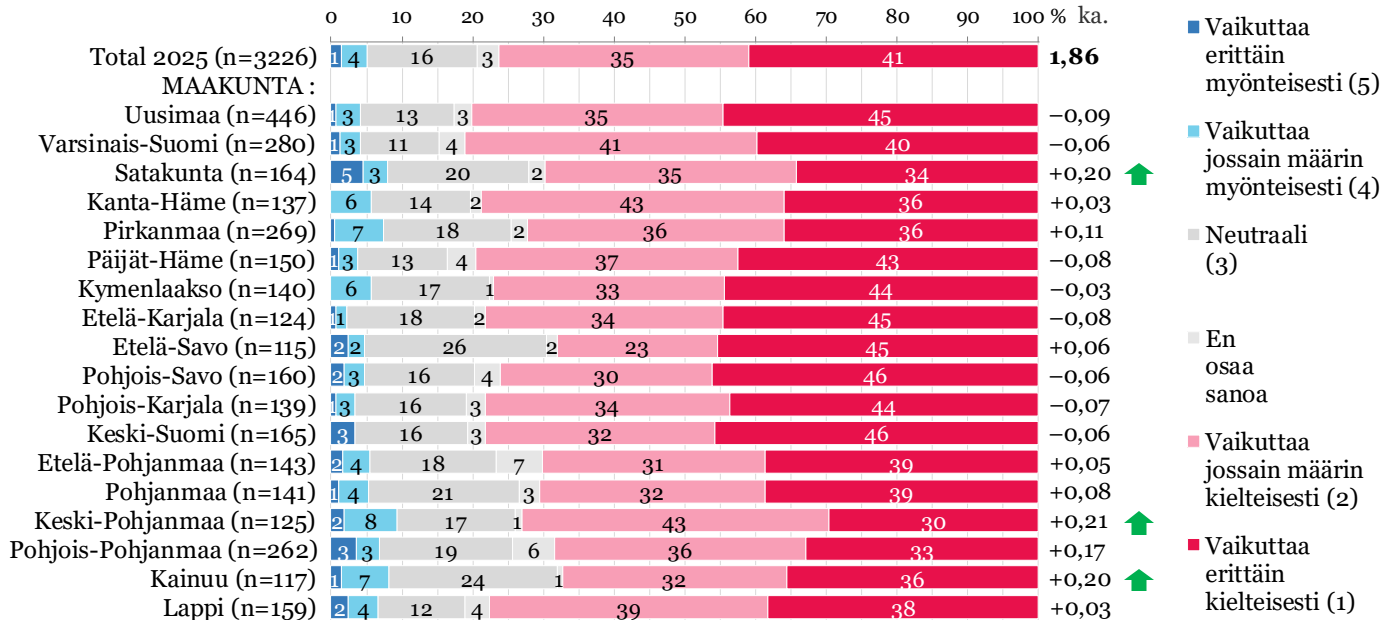
- Ilmasto kuumenee ja äärisääät yleistyvät

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Ilmasto kuumenee ja äärisääät yleistyvät

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Suhteemme ympäristöön (2/4)

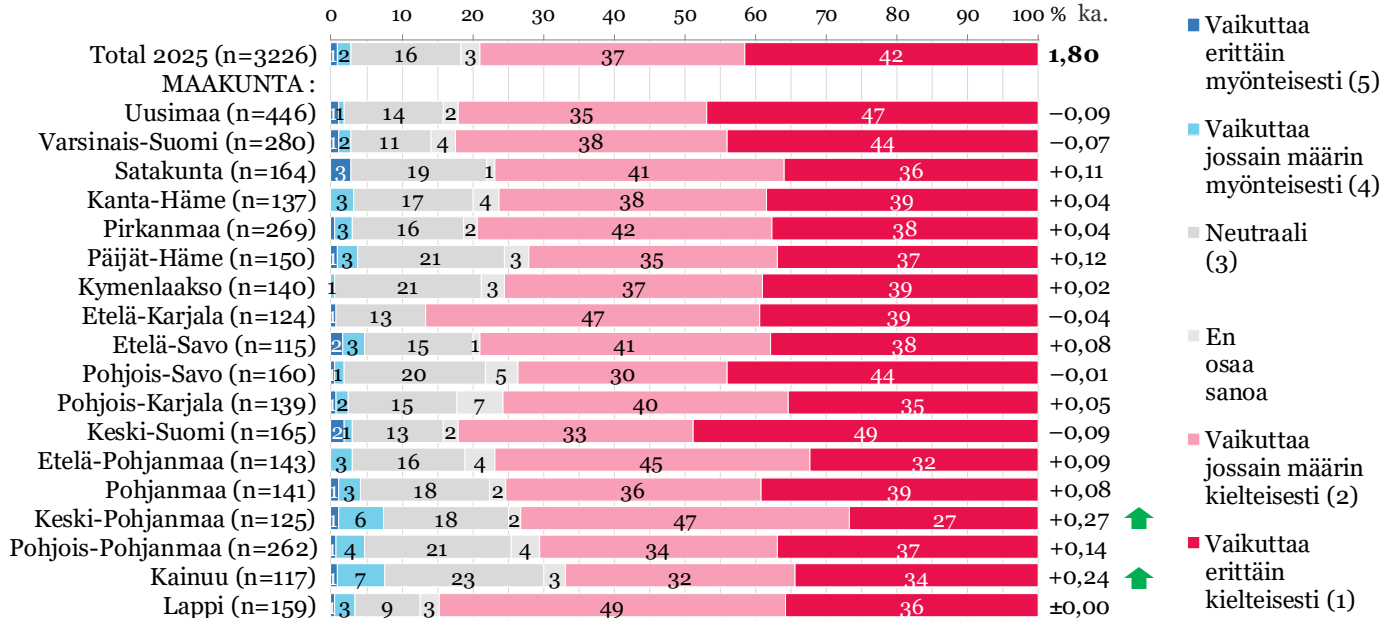
- Luonnon monimuotoisuus vähenee

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Luonnon monimuotoisuus vähenee

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Suhteemme ympäristöön (3/4)

- Yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen

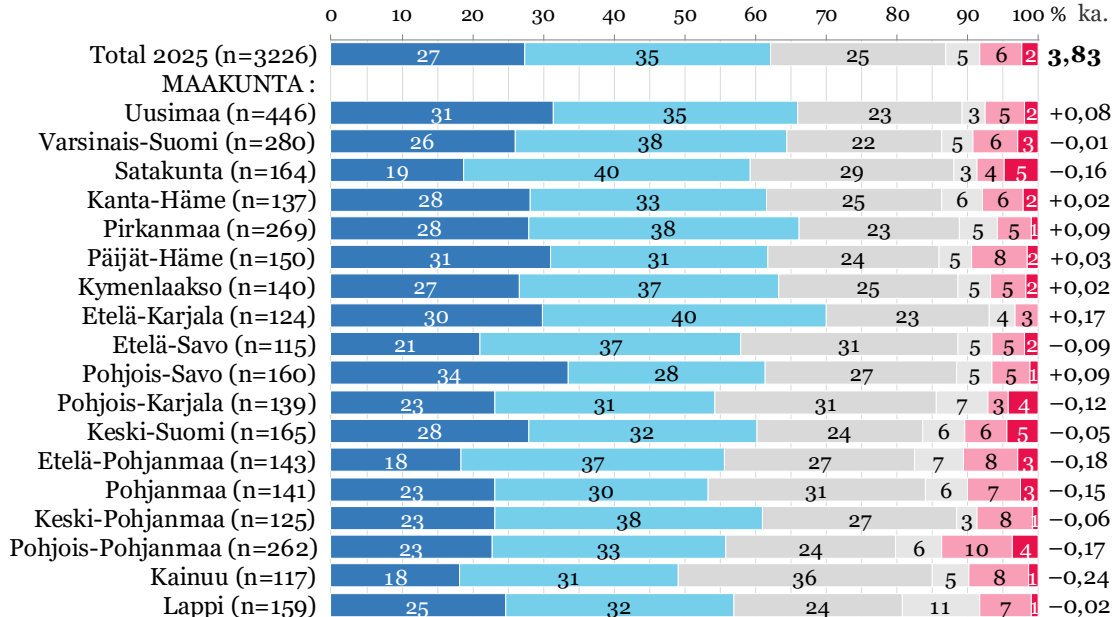
TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Yhdyskuntasuunnittelussa huomioidaan luontoympäristöjen säilyttäminen

Total 2025 (n=3226)

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Suhteemme ympäristöön (4/4)

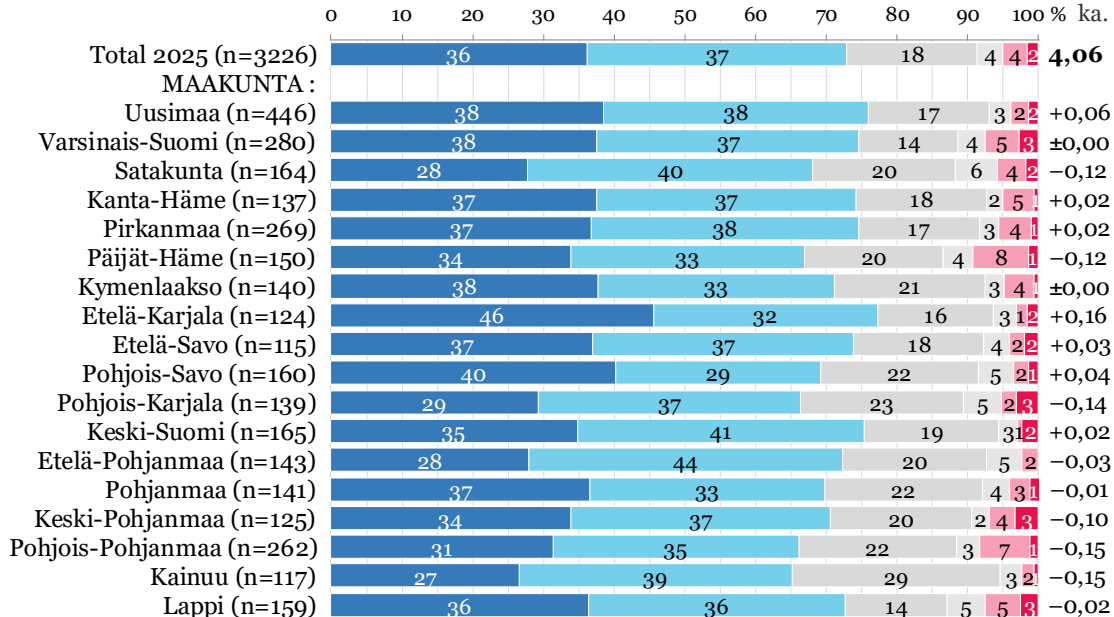
- Opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa

SUHTEEMME YMPÄRISTÖÖN

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Opimme käyttämään luonnonvaroja vastuullisesti tuotteissa ja palveluissa

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

8. Teknologian kehityksen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Oman elämän ja hyvinvoinnin kannalta positiivisemmaksi kehityskuluksi 10 vuoden aikajänteellä arvioidaan se, että terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa. Vastaajista 57 % arvioi tämän vaikuttavan erittäin tai jossain määrin myönteisesti, eriävän arvion antaa 13 %.

Se, että tekoälystä tulee osa arkea jakaa vastaajien arvioita, 31 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai jossain määrin myönteiseksi ja 40 % erittäin tai jossain määrin kielteiseksi.

Vastaavasti arviot jakautuvat siinä, että tekoäly muuttaa osaamistarpeita työelämässä, myönteisen arvion antaa 24 % ja kielteisen 41 % suomalaisista.

Oman elämän ja hyvinvoinnin kannalta kielteisimmäksi arvioidaan ihmisiltä kerättävän datan määrän lisääntymisen, sen arvioi vaikuttava erittäin tai jossain määrin kielteisesti 52 % vastanneista.

8. Teknologian kehityksen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

Tekoälystä tulee osa arkea: Eri maakuntien arviot ovat varsin tasaisia, vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kielteisemmäksi Satakunnassa.

Tekoäly muuttaa osaamistarpeita työelämässä: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen epäileväisiä asian suhteen, vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kuitenkin muita kielteisemmäksi Kanta-Hämeessä.

Terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa: Eri maakuntien arviot ovat varsin tasaisia ja positiivisia, kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan hieman muita alueita suuremmaksi Satakunnassa.

Ihmistä kerätään entistä enemmän dataa: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen kielteisiä, kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan muita alueita suuremmaksi Satakunnassa.

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

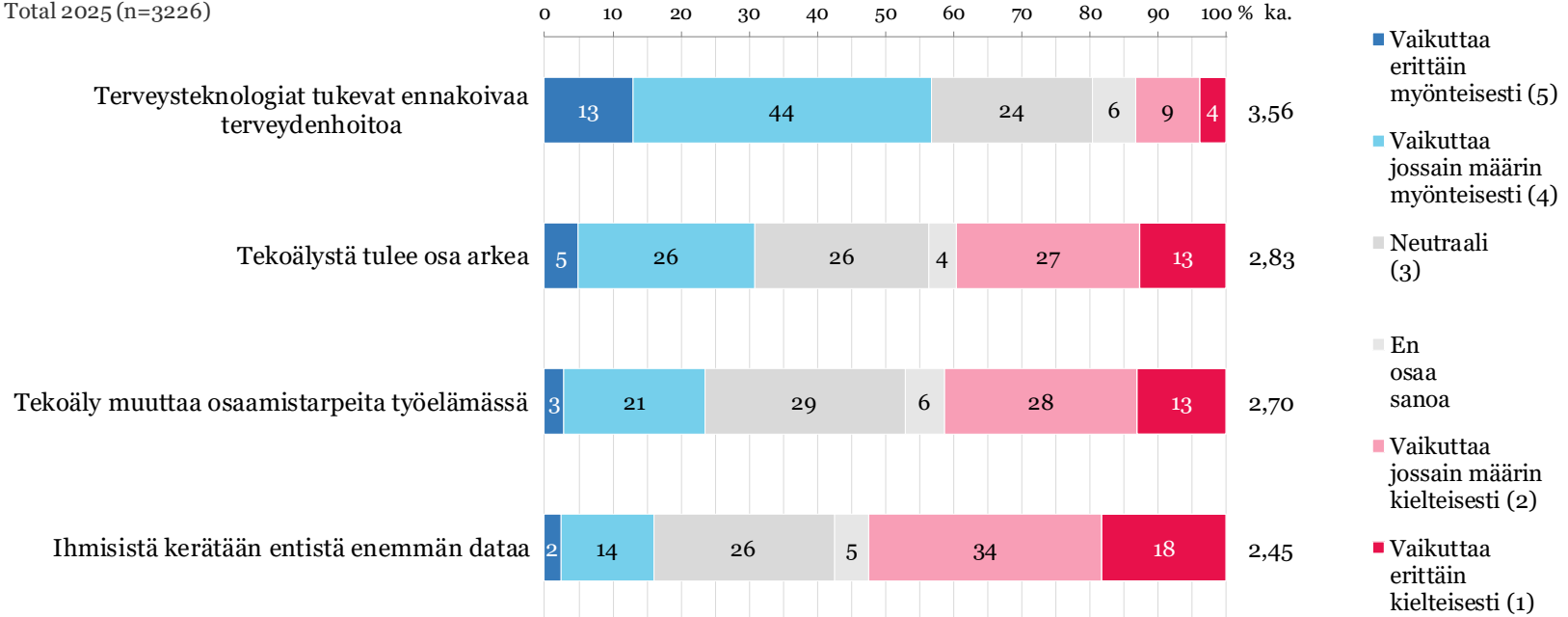
Teknologian kehitys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Teknologian kehitys (1/4)

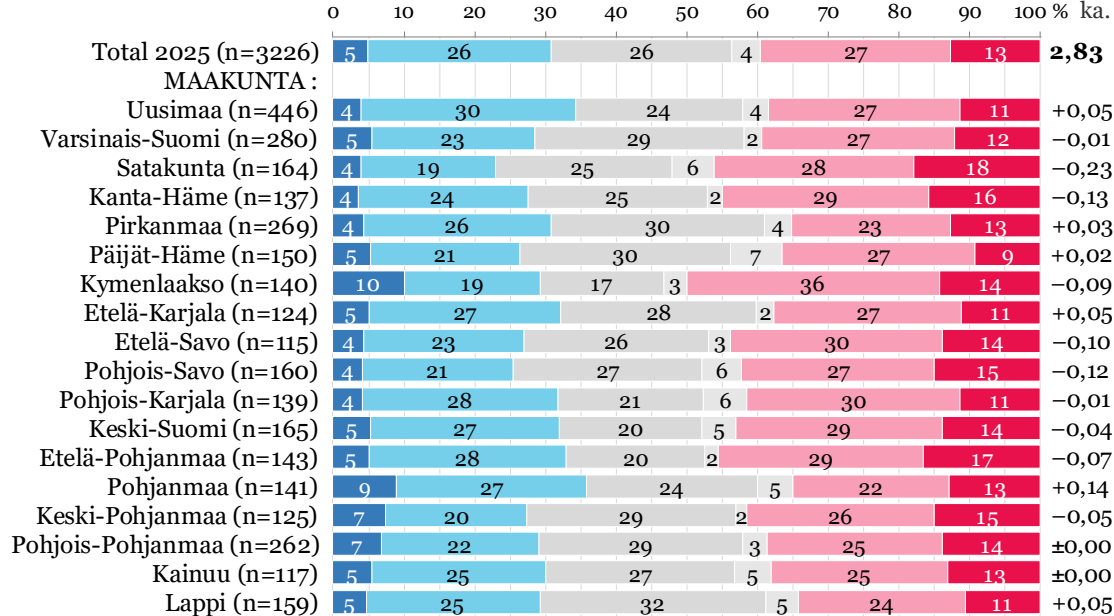
- Tekoälystä tulee osa arkea

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Tekoälystä tulee osa arkea

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Teknologian kehitys (2/4)

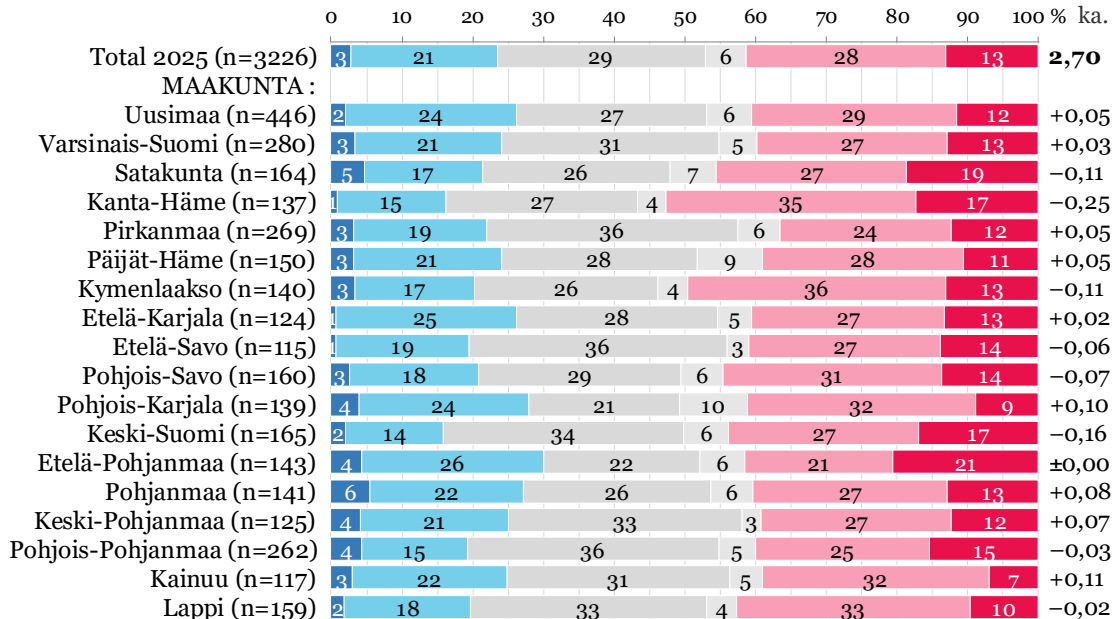
- Tekoäly muuttaa osaamistarpeita työelämässä

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Tekoäly muuttaa osaamistarpeita työelämässä

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Teknologian kehitys (3/4)

- Terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa

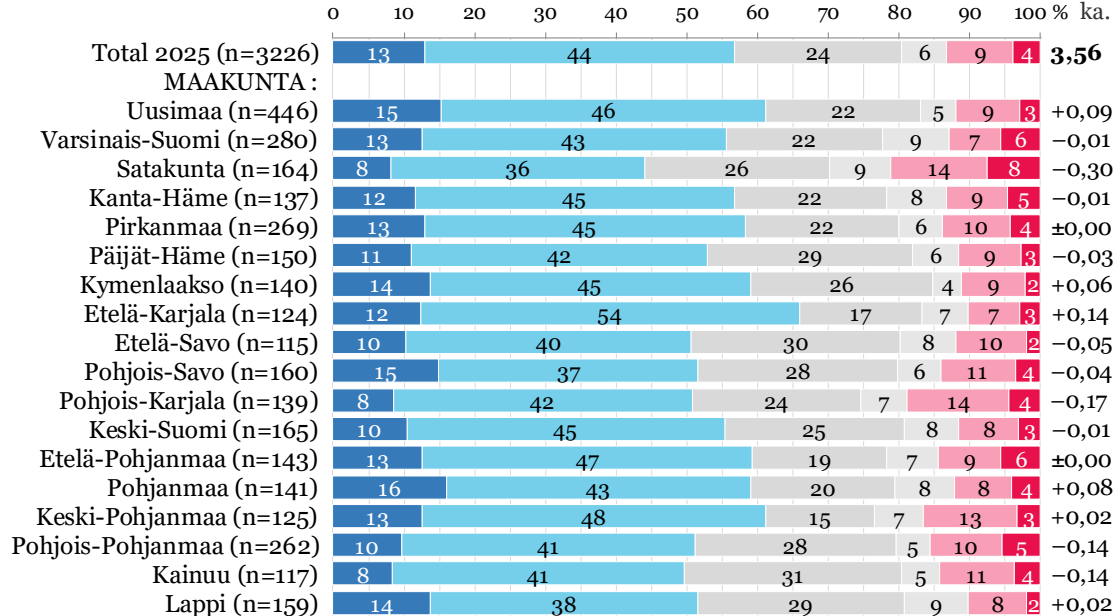
TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Terveysteknologiat tukevat ennakoivaa terveydenhoitoa

Total 2025 (n=3226)

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Teknologian kehitys (4/4)

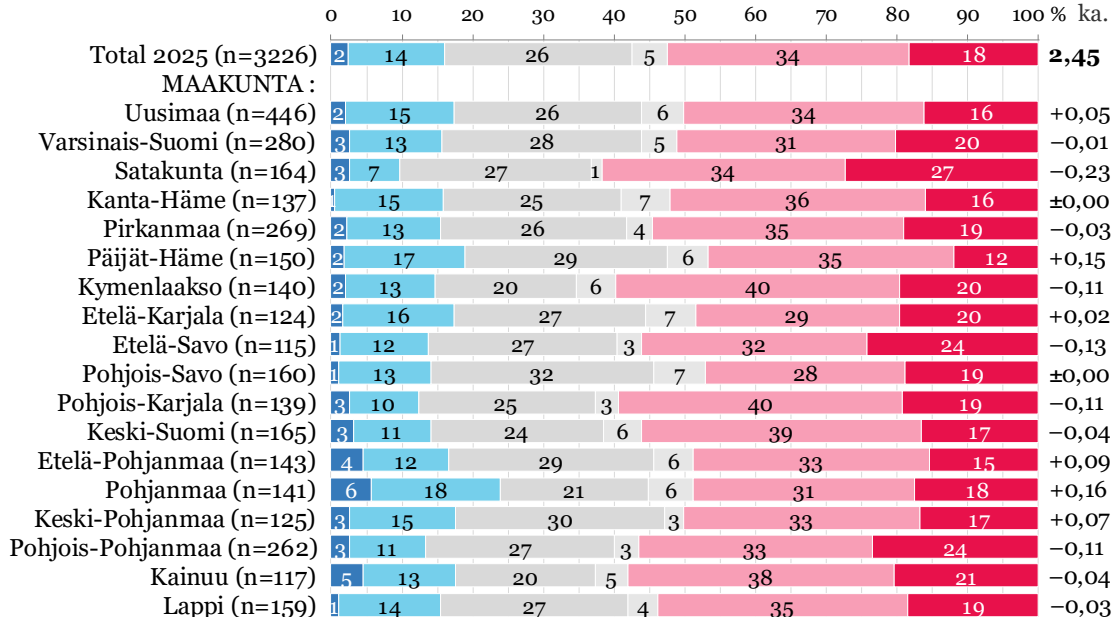
- Ihmisistä kerätään entistä enemmän dataa

TEKNOLOGIAN KEHITYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Ihmisistä kerätään entistä enemmän dataa

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

8. Talouden kestävyuden vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Suomen talouskasvun jatkuminen heikkona arvioidaan oman elämän ja hyvinvoinnin kannalta kriittisimmäksi kehityskuluksi. Peräti 79 % arvioi sen vaikuttavan erittäin tai jossain määrin kielteisesti asiaan.

Myönteisin arvio oman hyvinvoinnin kannalta saadaan suomalaisten innovaatioiden luomasta kasvusta, 69 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai jossain määrin myönteiseksi.

Seuraavaksi myönteisemmin vaikuttaa Suomessa olevat hyvät edellytykset yrittää ja tehdä töitä (57 %) ja se, että työelämä edellyttää jatkuvaa uusien asioiden oppimista, 55 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai melko myönteiseksi.

8. Talouden kestävyuden vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

Suomen talouskasvu jatkuu heikkona: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen kielteisiä, merkittäviä eroja maakuntien välillä ei ole.

Suomalaiset innovaatiot luovat talouden kasvua: Arviot ovat tasaisen myönteisiä, merkittäviä eroja maakuntien välillä ei ole.

Suomessa on hyvät edellytykset yrittää ja tehdä töitä: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen myönteisiä, myönteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kuitenkin hieman muita alueita pienemmäksi Satakunnassa.

Työelämä edellyttää jatkuvaa uusien asioiden oppimista: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen myönteisiä, myönteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kuitenkin hieman muita alueita pienemmäksi Satakunnassa, mutta suuremmaksi Lapissa.

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

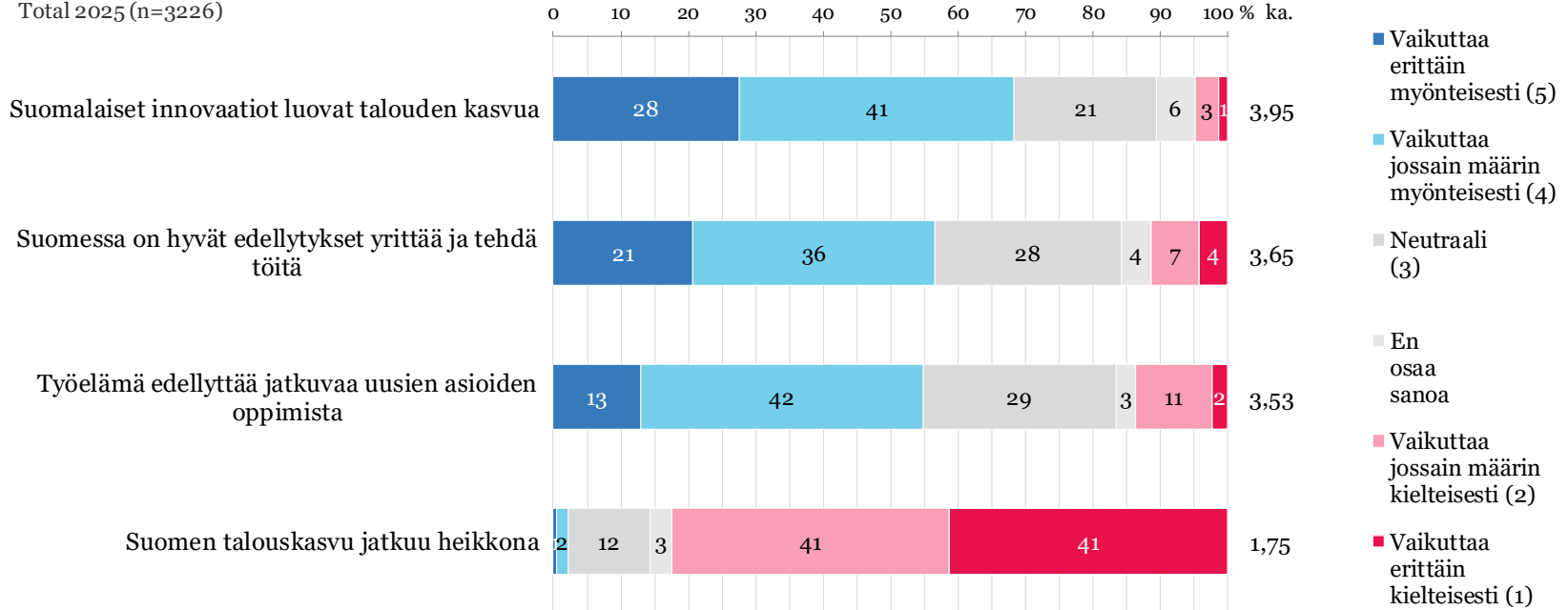
Talouden kestävyys

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Talouden kestävyys (1/4)

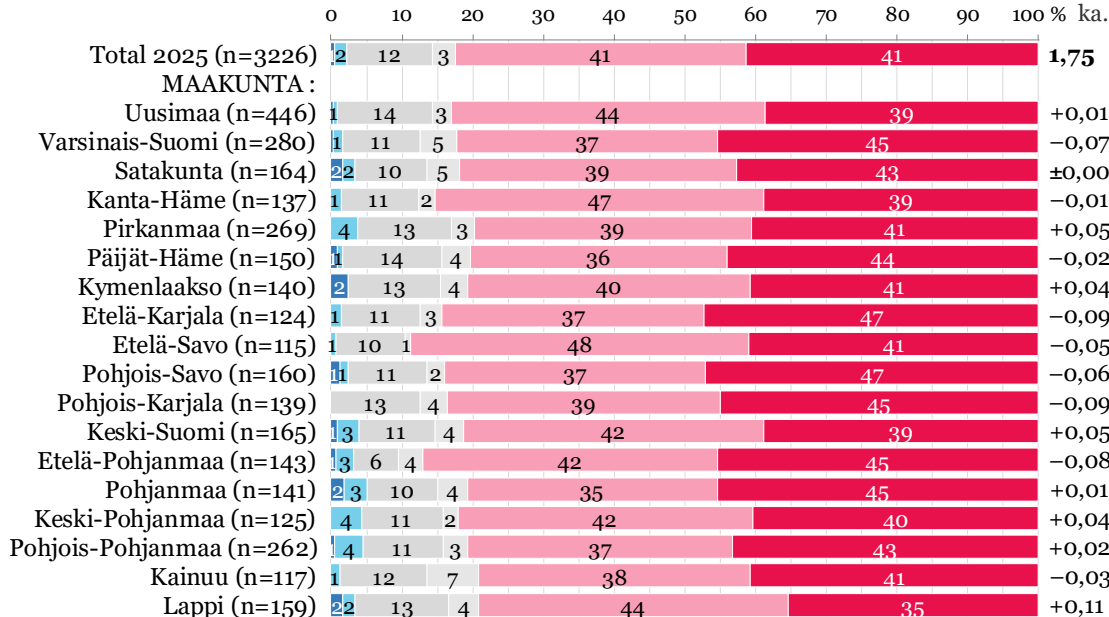
- Suomen talouskasvu jatkuu heikkona

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Suomen talouskasvu jatkuu heikkona

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Talouden kestävyys (2/4)

TULEVAISUUDEN MAHDOLLISET KEHITYSKULUT

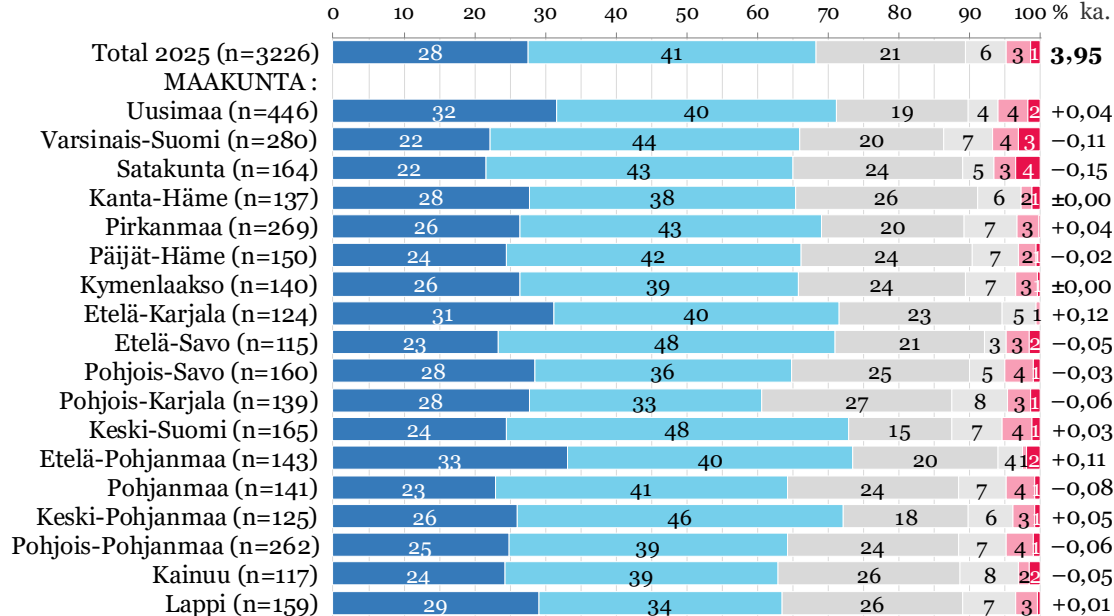
- Suomalaiset innovaatiot luovat talouden kasvua

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Suomalaiset innovaatiot luovat talouden kasvua

Total 2025 (n=3226)

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Talouden kestävyys (3/4)

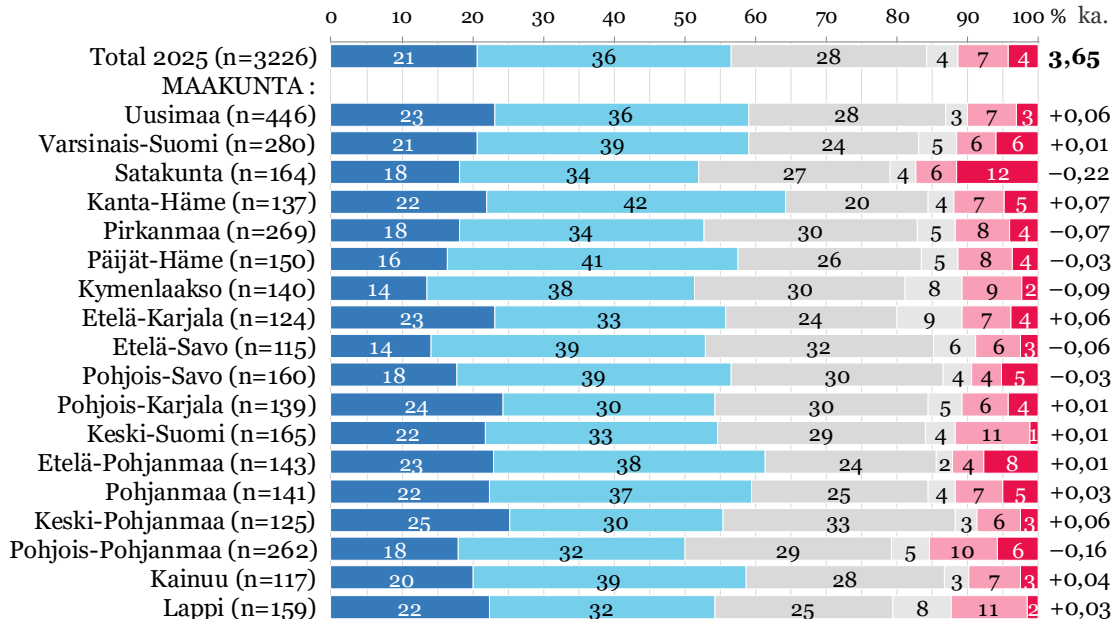
- Suomessa on hyvät edellytykset yrittää ja tehdä töitä

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Suomessa on hyvät edellytykset yrittää ja tehdä töitä

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Talouden kestävyys (4/4)

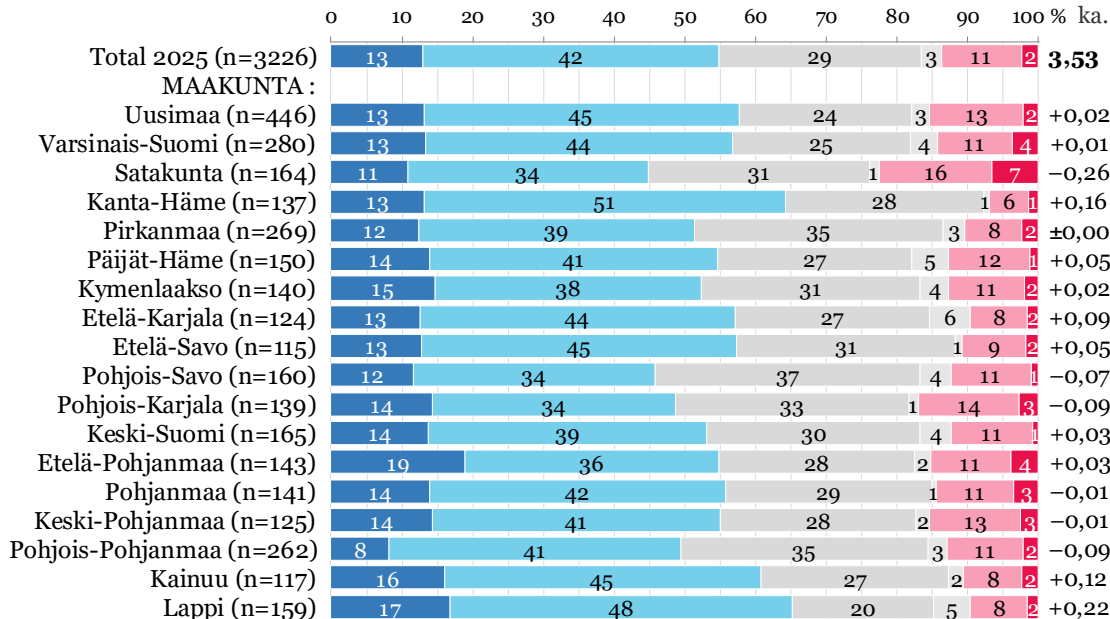
- Työelämä edellyttää jatkuvaa uusien asioiden oppimista

TALOUDEN KESTÄVYYS

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Työelämä edellyttää jatkuvaa uusien asioiden oppimista

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

8. Demokratian tilan vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä

Luottamuksen heikkeneminen päätöksentekoon arvioidaan oman hyvinvoinnin ja elämän kannalta kriittisimmäksi kehityskuluksi. Peräti 78 % arvioi sen vaikuttavan erittäin tai jossain määrin kielteisesti.

Seuraavaksi kielteisemmiksi arvioidaan tunnepohjaisen vastakkainasettelun lisääntyminen politiikassa (73 %) sekä se, että demokratian asema länsimaissa on koetuksella (68 %).

Myönteisin arvio oman elämän ja hyvinvoinnin saadaan datan käyttämisestä enemmän päätöksenteon tukena, 49 % arvioi tämän vaikutuksen erittäin tai jossain määrin myönteiseksi.

8. Demokratian tilan vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin 10 vuoden aikajänteellä, erot eri maakuntien tuloksissa

Dataa käytetään enemmän päätöksenteon tukena: Eri maakuntien arviot ovat tasaisesti melko myönteisiä, kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kuitenkin hieman muita alueita suuremmaksi Satakunnassa.

Demokratian asema länsimaissa on koetuksella: Eri maakuntien arviot ovat pääosin tasaisen kielteisiä.

Tunnepohjainen vastakkainasettelu lisääntyy politiikassa: Eri maakuntien arviot ovat tasaisen kielteisiä, kielteinen vaikutus omaan elämään ja hyvinvointiin arvioidaan kuitenkin hieman pienemmäksi Kymenlaaksossa.

Luottamus päätöksentekoon heikkenee: Eri maakuntien vaikutusarviot ovat tässäkin asiassa tasaisen kielteisiä.

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

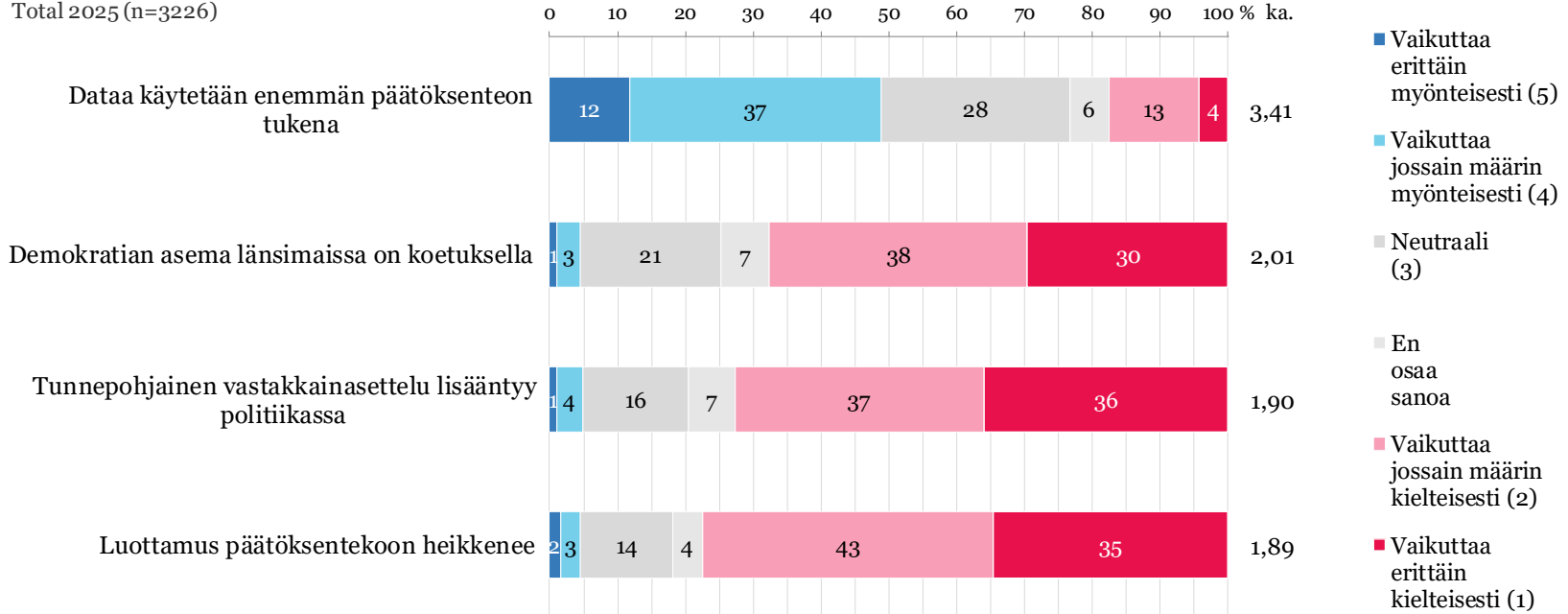
Demokratian tila

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

DEMOKRATIAN TILA

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Demokratian tila (1/4)

- Dataa käytetään enemmän päätöksenteon tukena

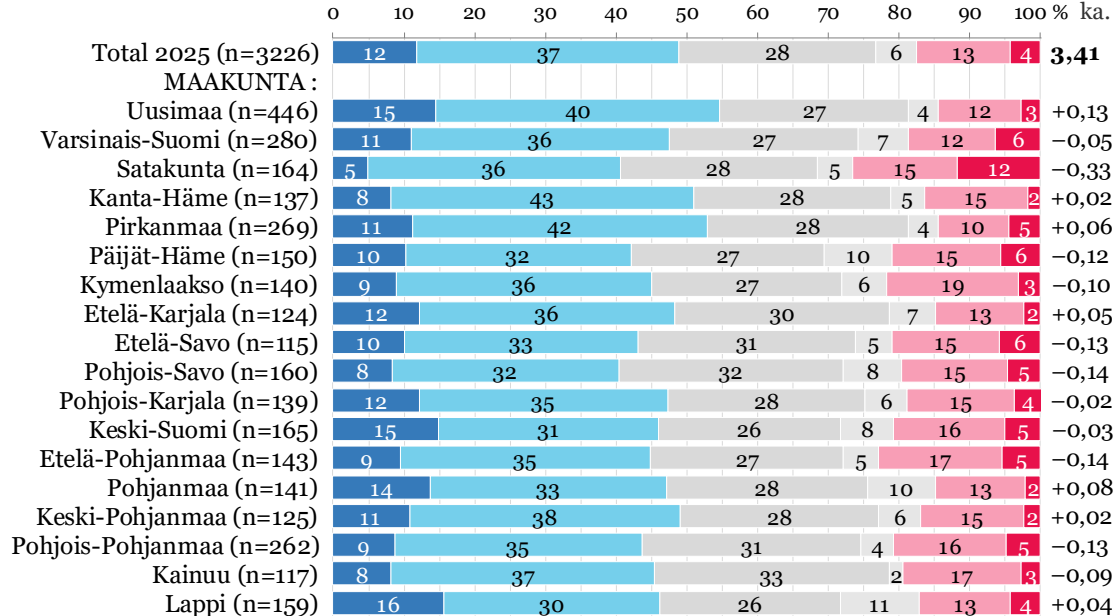
TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

DEMOKRATIAN TILA

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämääsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Dataa käytetään enemmän päätöksenteon tukena

Total 2025 (n=3226)

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Demokratian tila (2/4)

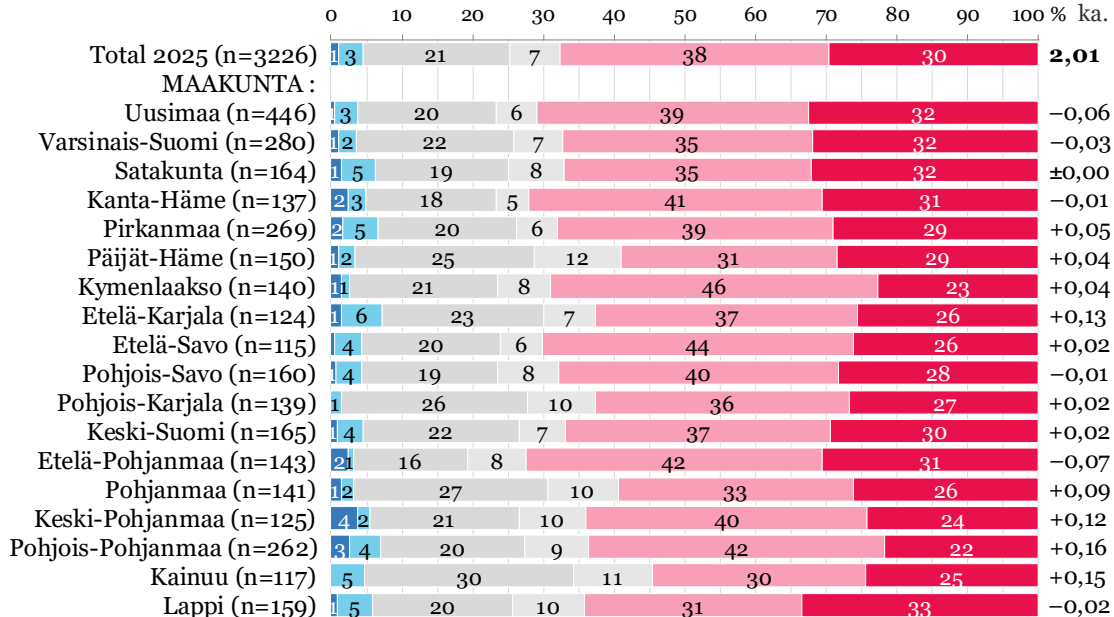
- Demokratian asema länsimaissa on koetuksella

DEMOKRATIAN TILA

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajänteellä?

Demokratian asema länsimaissa on koetuksella

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Demokratian tila (3/4)

- Tunnepohjainen vastakkainasettelu lisääntyy politiikassa

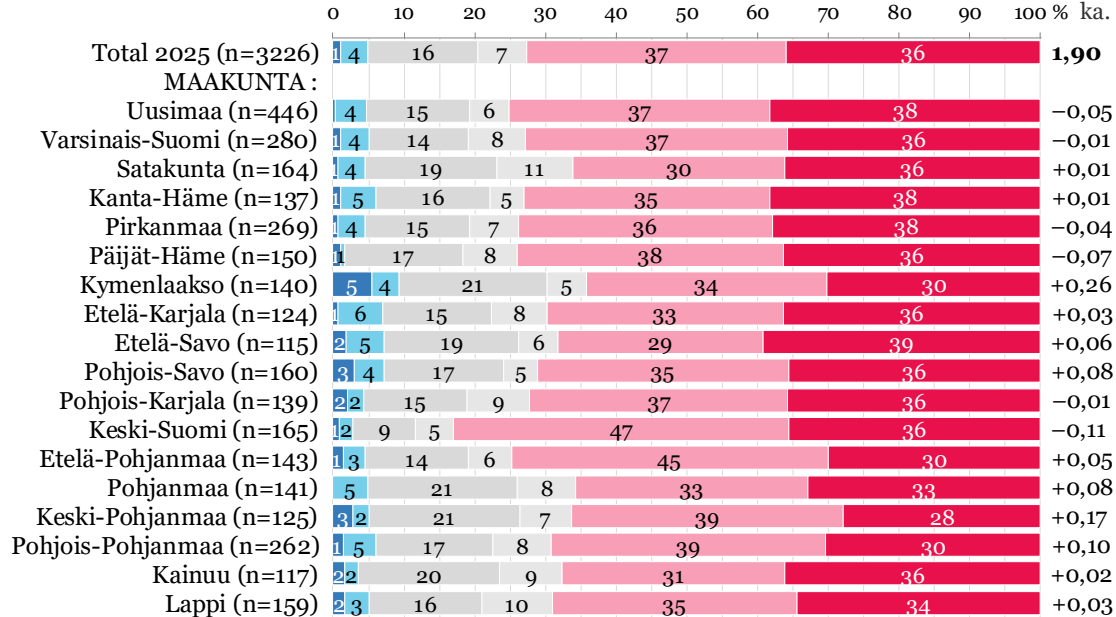
TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

DEMOKRATIAN TILA

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Tunnepohjainen vastakkainasettelu lisääntyy politiikassa

Total 2025 (n=3226)

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

Tulevaisuuteen vaikuttavat kehityskulut

Demokratian tila (4/4)

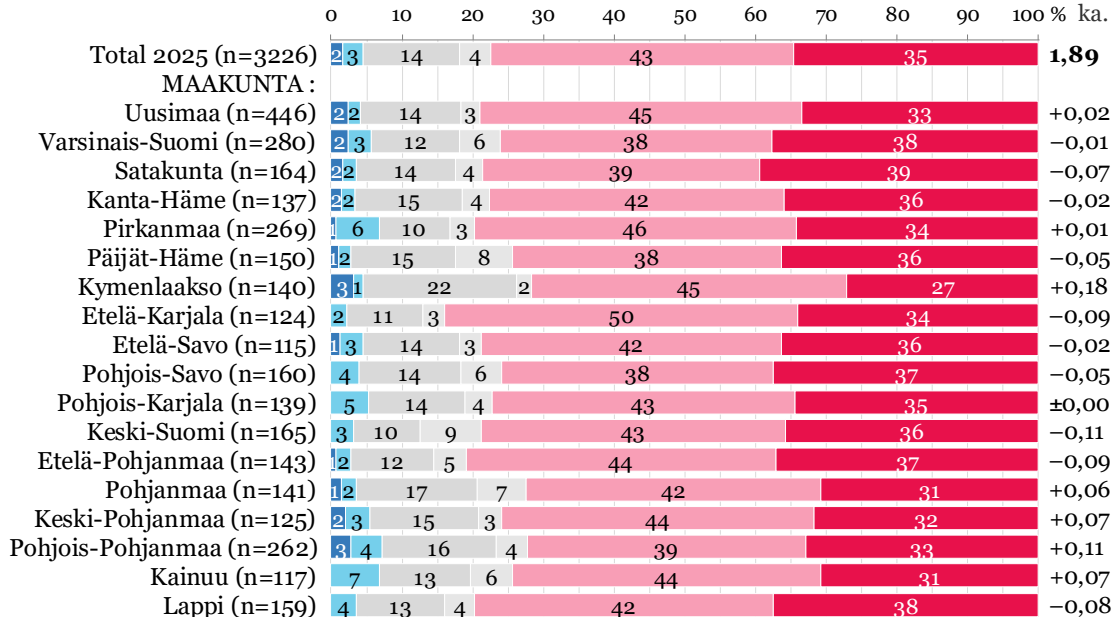
- Luottamus päätöksentekoon heikkenee

DEMOKRATIAN TILA

Miten arvioit seuraavien asioiden vaikuttavan omaan elämäsi ja hyvinvointiisi 10 vuoden aikajännteellä?

Luottamus päätöksentekoon heikkenee

Total 2025 (n=3226)

TULEVAISUUTEEN VAIKUTTAVAT KEHITYSKULUT

- Vaikuttaa erittäin myönteisesti (5)
- Vaikuttaa jossain määrin myönteisesti (4)
- Neutraali (3)
- En osaa sanoa
- Vaikuttaa jossain määrin kielteisesti (2)
- Vaikuttaa erittäin kielteisesti (1)

Kaikki vastaajat

9. Suomen tulevaisuuden suunta

Kun vastaajat arvioivat eri tahojen vaikutusta Suomen tulevaisuuden suuntaan, selvästi tärkeimmiksi toimijoiksi arvioitiin valtiohallinto ja EU. Hieman yli 70 % arvioi näiden vaikuttavan erittäin paljon tai paljon.

Tämän jälkeen vaikuttavuusarvioissa seuraavaksi nousevat puolueet (62 %). Puolueiden jälkeen seuraaviksi toimijoiksi nousevat yritykset (44 %), tutkimus- ja oppilaitokset (41 %), työmarkkinatoimijat (36 %), kansalaiset (39 %) sekä kunnat ja kaupungit (34 %).

Selvästi vähiten vaikutusta arvioitiin olevan kulttuuritoimijoilla (13 %), kansalaisjärjestöillä (14 %) ja mielipidevaikuttajilla (18 %).

Valtionhallinnon vaikuttavuusarvioit ovat vastaajaryhmittäin katsottuna varsin tasaiset, myös erot puoluekannan mukaisissa arvioissa ovat varsin maltillisia. Tilanne on sama arvioitaessa EU:n vaikuttavuutta, tosin nuorimmat vastaajat ovat asian suhteen epäilevämpiä kuin heitä vanhemmat vastaajaryhmät.

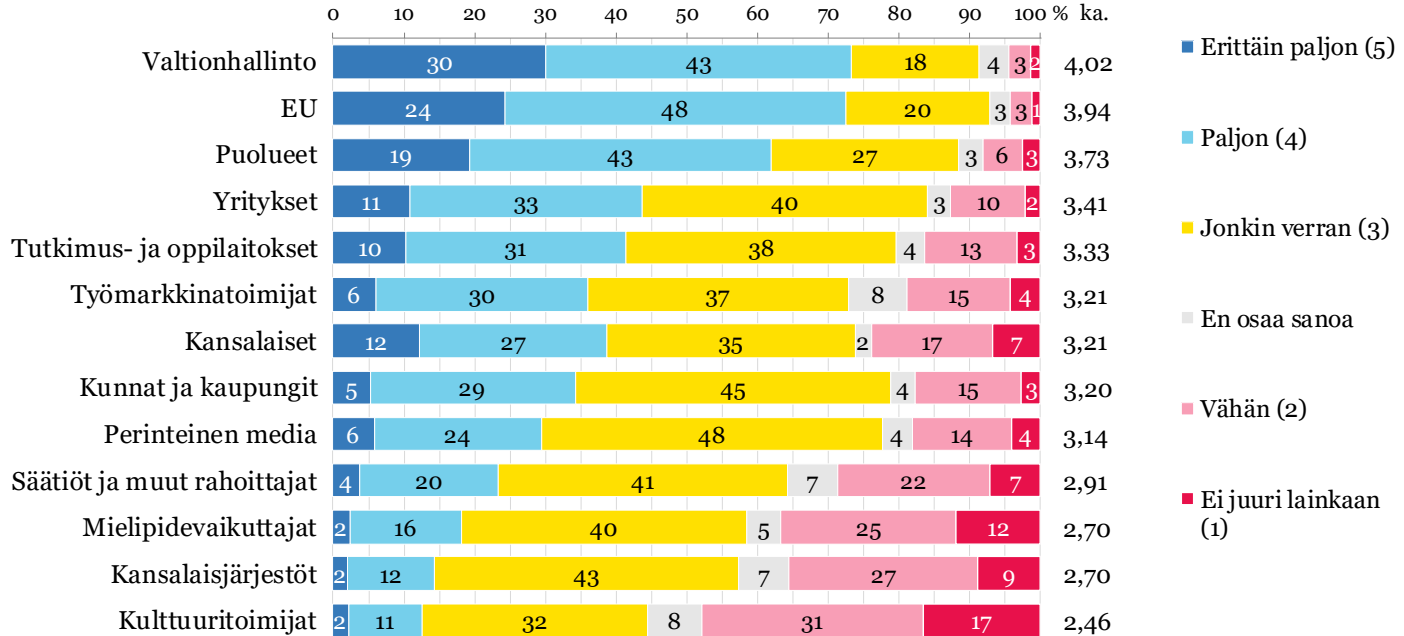
9. Suomen tulevaisuuden suunta, erot maakunnitain

- Valtionhallinnon vaikutus Suomen tulevaisuuden, arvioissa ei ole merkittäviä eroja maakuntien välillä.
- Puolueiden vaikutus Suomen tulevaisuuden suuntaan, arvioidaan Kainuussa pienemmäksi kuin muualla.
- Perinteisen median vaikutus, arvioissa ei ole merkittäviä eroja maakuntien välillä.
- Mielipidevaikuttajien vaikutus arvioidaan Etelä-Savossa pienemmäksi kuin muualla.
- Kaupunkien ja kuntien vaikutuksen arvioissa ei ole merkittäviä eroja maakuntien välillä.
- Yritysten vaikutus Suomen tulevaisuuden suuntaan arvioidaan pienemmäksi Etelä-Karjalassa ja Kainuussa.
- Arviossa tutkimus- ja oppilaitosten vaikutuksesta Suomen tulevaisuuden suuntaan ei ole merkittäviä eroja eri maakuntien välillä.
- Myöskään arviossa kansalaisjärjestöjen vaikutuksesta Suomen tulevaisuuden suuntaan ei ole merkittäviä eroja eri maakuntien välillä.
- Työmarkkinatoimijoiden vaikutus arvioidaan Etelä-Savossa ja Kainuussa pienemmäksi kuin muissa maakunnissa.
- Kansalaisten vaikutukseen uskotaan samoin kaikissa maakunnissa, ei eroja.
- Arviossa kulttuuritoimijoiden vaikutuksesta Suomen tulevaisuuden suuntaan ei ole merkittäviä eroja eri maakuntien välillä.
- Myöskään säätiöiden ja muiden rahoittajien vaikutuksessa Suomen tulevaisuuden suuntaan ei ole merkittäviä eroja eri maakuntien välillä.
- EU:n vaikutus Suomen tulevaisuuden suuntaan, ei eroja eri maakuntien välillä.

Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan?

Mitkä seuraavista tahoista vaikuttavat eniten Suomen tulevaisuuden suuntaan?

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

11. Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana 1/2

Tärkeimmät asiat, joiden haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana liittyvät työpaikkojen syntymiseen ja työpaikkojen löytymiseen kaikille (48 %) sekä siihen, että lasten ja Nuorten hyvinvointi olisi parantunut (48 %).

Seuraavaksi nousevat hyvinvointivaltion säilyttämisessä onnistuminen (45 %) ja kansalaisten turvallisuuden säilyminen korkealla tasolla (44 %). Lähes yhtä tärkeiksi koetaan myös hyvinvointipalvelujen saatavuus kaikille (42 %) ja julkisen talouden saaminen tasapainoon velan ottoa hillitsemällä.

Kysytyistä asioista vähiten toivotuiksi arvioidaan uusien, demokraattisten toiminta- ja kuulemistapojen löytäminen (6 %), datan hyödyntämisen reiluus ja läpinäkyvyys sekä ihmisten luottamus digitaalisiin palveluihin (8 %) sekä se, että teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti (9 %).

Työpaikkojen syntyminen ja töiden löytyminen sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantuminen koetaan nyt selvästi tärkeämmäksi kuin aikaisemmin. Eniten laskua tärkeysarvioissa vuoteen 2023 verrattuna on tapahtunut jätteiden kasvavan määrän pysäyttämässä, pandemioihin varautumisessa sekä luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämässä.

Tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat voimakkaasti vastaajan sukupuolesta, mutta myös iästä ja koulutuksesta.

Alue- ja kuntavaaleissa äänestämistä mietittäessä tärkeimmiksi asioiksi nousevat pitkälle samat asiat kuin ne, joiden halutaan nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana.

Ehdokkaan valintaan vaikuttavat asioiden yleistä toivottavuutta vähemmän ilmaston lämpenemisen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen, jätteiden määrän kasvun pysäyttäminen sekä se, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantaminen.

Myös vaalien äänestyspäätöksen mietinnässä tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat varsin voimakkaasti vastaajan sukupuolesta, iästä ja koulutuksesta. Äänestyspäätöstä mietittäessä tärkeiden asioiden saamat valinnat riippuvat osin erittäin voimakkaasti vastaajan puoluekannasta.

Arvioissa on niiden vastaajien %-osuus, jotka valitsivat asian viiden tärkeimmän asian joukkoon.

11. Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana, maakunnat 2/2

Tärkeiden asioiden saamat valinnat vaihtelevat eniten Uudellamaalla, jossa työpaikkojen syntyminen ja työn löytäminen, hyvinvointipalvelujen saatavuus, vaurauden jakautuminen ja pandemioihin varautuminen ovat vähemmän tärkeitä kuin muualla. Sen sijaan Uudellamaalla korostuvat: ilmaston lämpenemisen pysäyttäminen, luontokadon pysäyttäminen, tasa-arvon turvaaminen, talousjärjestelmän uudistaminen ympäristöystävällisemmäksi, datan reilu hyödyntäminen sekä uusien demokratiaa turvaavien tapojen löytämisen tärkeys.

Hyvinvointipalvelujen turvaamisen tärkeys korostuu Satakunnassa ja Pohjois-karjalassa.

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana 1/3

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana 2/3

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana?

Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2025 (n=3226)

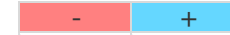
Kaikki vastaajat

Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

3/3

YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mitkä seuraavista asioista haluaisit nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana? Voit valita enintään viisi asiaa.	TOTAL Maakunta																			
	Total 2025 (n=3226) %	Uusimaa (n=446)	Varsinais-Suomi (n=280)	Satakunta (n=164)	Kanta-Häme (n=137)	Pirkanmaa (n=269)	Päijät-Häme (n=150)	Kymenlaakso (n=140)	Etelä-Karjala (n=124)	Etelä-Savo (n=115)	Pohjois-Savo (n=160)	Pohjois-Karjala (n=139)	Keski-Suomi (n=165)	Etelä-Pohjanmaa (n=143)	Pohjanmaa (n=141)	Keski-Pohjanmaa (n=125)	Pohjois-Pohjanmaa (n=262)	Kainuu (n=117)	Lappi (n=159)	
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	48	43	50	51	52	52	54	47	53	52	51	52	51	57	56	63	47	47	47	
Lasten ja nuorten hyvinvointi on parantunut	48	47	49	46	48	52	51	38	50	47	46	44	46	51	53	58	45	52	47	
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	45	44	47	46	44	43	50	42	43	40	47	44	46	51	52	38	41	55	48	
Kansallinen turvallisuus on korkealla tasolla	44	44	43	53	47	45	47	39	45	50	45	49	45	41	48	40	34	46	43	
Hyvinvointipalvelut ovat kaikkien saatavilla	42	32	43	56	37	40	44	50	45	53	44	59	48	51	51	54	45	52	46	
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	40	40	39	35	48	40	38	34	39	42	41	44	37	46	38	46	43	38	34	
Ilmaston lämpeneminen saadaan pysäytettyä	30	34	32	26	28	32	25	36	31	28	28	21	27	20	22	18	25	29	28	
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	25	22	28	33	29	24	22	24	25	29	32	30	25	32	22	26	26	26	21	
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	23	27	24	18	26	22	25	24	26	17	19	15	18	17	16	11	20	25	20	
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	19	20	19	15	18	17	15	26	25	18	22	20	21	21	20	18	17	18	19	
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	19	21	18	19	12	19	16	23	14	18	24	17	19	12	18	16	18	12	17	
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	15	15	16	14	15	16	15	10	11	9	15	16	17	20	13	17	14	11	15	
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	14	15	13	13	16	16	17	16	12	11	11	13	13	11	12	13	14	17	9	
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	13	17	14	10	10	13	8	14	15	10	10	8	7	4	7	10	11	12	13	
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	11	8	12	12	13	11	14	10	16	15	16	13	13	9	19	21	12	9	16	
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	9	9	7	9	4	11	7	12	9	14	4	9	12	8	12	11	10	5	7	
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	8	10	7	6	6	6	9	9	10	5	5	5	5	9	11	12	8	5	9	
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	6	8	4	3	5	6	4	3	4	10	6	3	5	4	3	5	6	6	7	
Muu, mikä?	1	2	1	2	0	1	1	3	1	1	0	1	3	1	1	2	0	1	1	
Ei mikään	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	2	1	0	
En osaa sanoa	1	1	1	0	1	1	1	2	1	0	0	2	1	1	0	1	2	0	2	

Kaikki vastaajat

SITRA

15. Tärkeimmät asiat kun miettii ketä äänestää seuraavissa vaaleissa

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät SEURAAVISSA vaaleissa?
Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2025 (n=3226)

Kaikki vastaajat

- Tärkeät asiat, jotka haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana

YHTEISKUNNALLISET
TAVOITTEET

- Tärkeimmät asiat kun miettii ketä äänestää seuraavissa vaaleissa

Mitkä seuraavista asioista haluaisi nähdä toteutuvan seuraavien 10 vuoden aikana? Voit valita enintään viisi asiaa.

Total 2025 (n=3226)

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät SEURAAVISSA vaaleissa? Voit valita enintään viisi asiaa.

Kaikki vastaajat

Tärkeimmät asiat kun mieltii ketä äänestää seuraavissa vaaleissa

YHTEISKUNNALLISET TAVOITTEET

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mitkä seuraavista asioista ovat tärkeimpiä miettiessäsi ketä äänestät SEURAAVISSA vaaleissa? Voit valita enintään viisi asiaa. %	TOTAL Maakunta																			
	Total 2025 (n=3226)	Uusimaa (n=446)	Varsinais-Suomi (n=280)	Satakunta (n=164)	Kanta-Häme (n=137)	Pirkanmaa (n=269)	Päijät-Häme (n=150)	Kymenlaakso (n=140)	Etelä-Karjala (n=124)	Etelä-Savo (n=115)	Pohjois-Savo (n=160)	Pohjois-Karjala (n=139)	Keski-Suomi (n=165)	Etelä-Pohjanmaa (n=143)	Pohjanmaa (n=141)	Keski-Pohjanmaa (n=125)	Pohjois-Pohjanmaa (n=262)	Kainuu (n=117)	Lappi (n=159)	
Työpaikkoja syntyy lisää ja kaikille löytyy töitä	48	45	47	53	52	44	55	48	53	52	50	55	53	54	48	56	44	47	40	
Hyvinvointivaltio Suomessa saadaan säilytettyä	45	46	43	50	48	43	47	42	45	44	43	43	45	47	52	44	41	50	45	
Kansallinen turvallisuus on korkealla tasolla	44	45	46	44	47	45	47	44	45	41	39	42	49	51	43	42	37	46	44	
Lasten ja nuorten hyvinvointi on parantunut	43	42	43	47	42	48	46	35	42	33	52	45	41	46	41	49	38	37	41	
Hyvinvointipalvelut ovat kaikkien saatavilla	42	33	49	54	39	42	48	36	46	54	48	52	45	48	48	45	44	45	48	
Julkinen talous saadaan tasapainoon ja velan ottamista hillittyä	39	37	39	36	41	38	38	39	39	44	37	36	40	44	42	47	39	39	39	
Vauraus jakautuu reilusti ihmisten kesken	23	20	26	30	25	21	21	20	22	26	24	24	23	25	19	25	25	25	29	
Vastakkainasettelu suomalaisten parissa vähenee	21	20	21	20	22	21	22	15	24	19	24	19	21	24	20	22	20	25	17	
Tasa-arvo on Suomessa vahvaa	20	22	21	19	19	24	17	19	17	19	24	19	20	16	21	18	15	14	19	
Ilmaston lämpeneminen saadaan pysäytettyä	19	21	20	11	19	22	23	19	18	18	15	18	16	11	17	13	17	10	18	
Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä	16	20	14	10	17	17	18	16	16	14	16	16	16	11	13	7	13	14	11	
Ihmisten luottamus toisiinsa ja viranomaisiin on vahvaa	13	12	13	14	10	14	10	17	11	18	14	13	14	14	15	17	15	17	11	
Talousjärjestelmää uudistetaan ympäristön kannalta kestäväksi	12	16	14	12	8	8	7	12	14	10	9	9	10	7	4	9	7	8	12	
Jätteiden määrän kasvu saadaan pysäytettyä	8	7	9	8	12	7	11	8	8	8	9	7	7	4	6	7	10	6	6	
Pandemioihin osataan tulevaisuudessa varautua	7	6	6	9	8	6	9	9	9	7	10	10	6	5	8	10	6	6	10	
Löydämme uusia, demokraattisia tapoja toimia ja tulla kuulluksi	6	6	6	4	6	6	3	5	3	5	5	4	5	8	3	9	8	9	6	
Datan hyödyntäm. on reilua&läpinäkyvää ja ihmiset luottavat digit. palveluihin	6	7	6	4	5	5	4	5	4	7	1	3	4	6	3	7	7	8	5	
Teknologian hyödyt jakautuvat tasaisesti ja tasa-arvoisesti	5	6	5	2	6	6	0	9	4	7	4	5	6	5	4	10	5	8	4	
Muu, mikä?	2	3	1	1	0	2	1	1	3	2	0	0	3	2	1	0	2	2	2	
Ei mikään	2	1	1	1	2	2	1	4	3	3	1	1	1	1	1	2	4	1	1	
En osaa sanoa	4	4	3	3	1	2	3	5	4	1	4	5	4	3	7	4	5	4	5	

Kaikki vastaajat

SITRA

Luottamusvälitaulukko

95 % LUOTTAMUSVÄLI, %-yksikköä

Tulokseksi saatu %-osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinna:

Tutkimuskysymykseen on vastannut 510 henkilöä. Vastajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärää 510 on vastaajamäärä 500 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 500 ja %-osuuden 35 leikkauskohdassa. Tutkimuskysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 4,2$ eli välillä 28,8 - 37,2